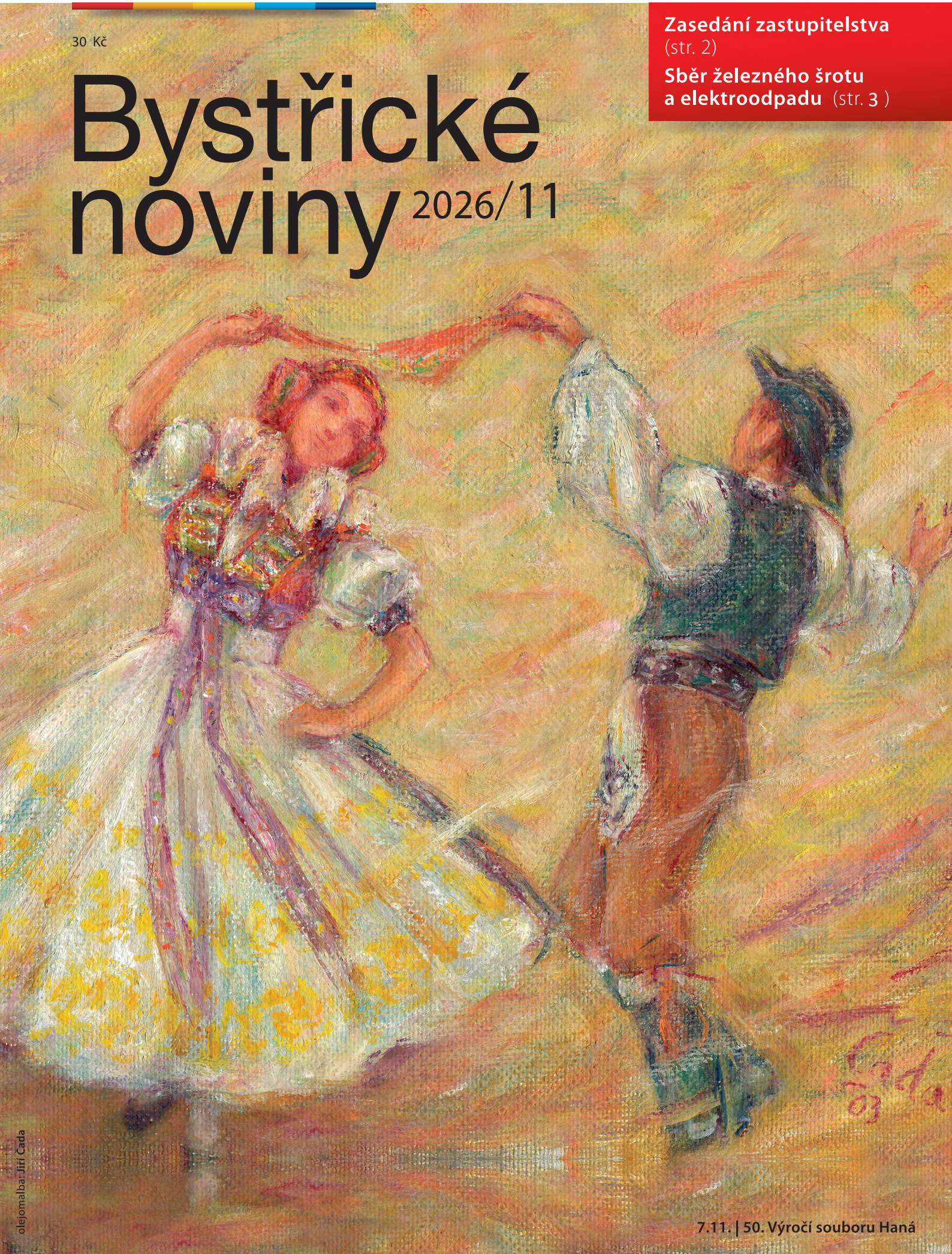
Město Velká Bystřice

30 Kč

Bystřické noviny 2026/11

Zasedání zastupitelstva (str. 2)

Sběr železného šrotu a elektroodpadu (str. 3)

olejomalba: Jiří Čada

7.11. | 50. Výročí souboru Haná

KALENDÁŘ AKCÍ MIKROREGIONU BYSTŘIČKA, LISTOPAD 2026

1. – 26. 11.
Velká Bystřice ● RICARDO HOINEFF: PROMĚNĚNÍ – VÝSTAVA SKLENĚNÝCH PLASTIK (galeriezet, po – pá 8:30 – 17:00, so – ne zavřeno)
6. 11.
Hlubočky ● ÚVĚR – DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ
7. 11.
Velká Bystřice ● BYSTŘICKÉ BANJO (KD Nadační, so 16:00 – 23:00)
Olomouc ● HANÁ 50 – VYPRODÁNO (MDO, so 19:00)
Hlubočky ● OD SNU K TITULU – BESEDA
8. 11.
Velká Bystřice ● PRINCEZNA A ČARODĚJKY – POHÁDKA (orlovna, ne 16:00 – 17:30)
10. 11.
Přáslavice ● DEN VETERÁNŮ
12. – 13. 11.
Velká Bystřice ● PRODEJNÍ VÝSTAVKA KLUBU INVALIDŮ (KD Nadační, čt, pá 8:00 – 17:00)
13. 11.
Velká Bystřice ● VEČERY V KNIHOVNĚ S TOMÁŠEM HOŘAVOU (fara, pá 19:00 – 21:00)
Hlubočky ● LAMPIONOVÝ PRŮVOD
14. 11.
Velká Bystřice ● SVATOMARTINSKÉ SLAVNOSTI (Zámecké náměstí, so 15:00 – 19:00)
Velká Bystřice ● RICARDO HOINEFF: PROMĚNĚNÍ – KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA (galeriezet, so 16:00 – 17:00)
15. – 22. 11.
Velká Bystřice ● VÝSTAVA REGIONÁLNÍCH TVŮRCŮ (orlovna, ne 16:00 – 18:00, po-ne 14:00 – 17:00)
15. 12.
Přáslavice ● VÁNOČNÍ SETKÁNÍ U STROMEČKU + JARMARK
16. – 23. 11.
Velká Bystřice ● PRODEJNÍ VÝSTAVKA KLUBU INVALIDŮ (spolková místnost KD Nadační, čt, pá 8:00 – 17:00)
20. 11.
Hlubočky ● JEŠTĚ SVĚTU ŠANCI DEJ – VÁNOČNÍ KONCERT PÍSNÍ KARLA SVOBODY
Velký Újezd ● CESTOVATELSKÁ PŘEDNÁŠKA ČZS
21. 11.
Doloplazy ● COUNTRY BÁL
Přáslavice ● PŘÁSLAVICKÁ DESÍTKA – 14. ROČNÍK BĚHU
26. 11.
Velká Bystřice ● VÁNOČNÍ KOLEDOVÁNÍ S JARMARKEM (ZŠ, čt 16:00 – 18:00)
Hlubočky ● AUTORSKÉ ČTENÍ – KRISTINA JANŮ
27. 11.
Velká Bystřice ● BENEFIČNÍ PLETENÍ ADVENTÍCH VĚNCŮ (DPS, pá 9:00)
Velká Bystřice ● VÁNOČNÍ JARMARK (MŠ, pá 15:30 – 18:00)
Samotišky ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU
Mrsklesy ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
Daskabát ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMKU A VÁNOČNÍ JARMARK
28. 11.
Velká Bystřice ● VIKTORIE ZAPLETALOVÁ – KLAVÍRNÍ RECITÁL (galeriezet, so 14:00 – 15:00)
Velká Bystřice ● OLOMOUCKÁ FOTOGRAFIE: ČLOVĚK A MĚSTO – VERNISÁŽ (galeriezet, so 17:00 – 18:00)
Doloplazy ● VÁNOČNÍ DÍLNIČKY
Bukovany ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
Bystrovany ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
Přáslavice ● PUNČIÁDA
Svésedlice ● ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
Velký Újezd ● VÁNOČNÍ HODOVÁNÍ A ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
28. – 29. 11.
Hlubočky ● PODZIMNÍ MODELOVÉ JEŽDĚNÍ VLÁČKŮ
29. 11.
Hlubočky ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU A PUNČOVÁNÍ
Samotišky ● ROZSVÍCENÍ ADVENTNÍHO VĚNCE
Dolany ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU
Dolany ● ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU NA KOVÁKOVĚ
30. 11.
Dolany ● MIKULÁŠSKÁ POHÁDKA

Autor obrazu na titulní straně: Jiří Čada

INFORMACE O KONÁNÍ USTAVUJÍCÍHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTA VELKÁ BYSTŘICE

Termín konání: 2. 11. 2026 v 17 hod.
Místo konání: sál KD Nadační

Širokou veřejnost zve
Ing. Marek Pazdera, starosta města

UZAVŘENÍ KNIHOVNY

Knihovna bude dne 5. listopadu otevřena mimořádně pouze do 16:30.

Děkujeme za pochopení.

Společenská rubrika

Narození:

Antonie Tomančáková, nar. 9. 9. 2026
Rozárie Habáňová, nar. 26. 9. 2026

Zemřelí:

Marta Čajková, zem. 24. 9. 2026 ve věku 80 let
Jaroslav Londa, zem. 30. 9. 2026 ve věku 61 let

Informace ve Společenské rubrice v Bystřických novinách a na vývěskách města zveřejňujeme pouze se souhlasem rodiny.

V Kulturním a informačním centru Velká Bystřice probíhá předprodej vstupenek na

- **Bystřické banjo** (7. 11.), vstupenka s místenkou v ceně 350 Kč
- **Divadelní silvestr** (31. 12.), vstupenka s místenkou v ceně 350 Kč

ÚVODNÍK

Vážení spoluobčané,

listopadový úvodník našich Bystřických novin nemůže začít jinak než ohlédnutím za hlavní událostí letošního podzimu ve všech obcích, kterou byly bezesporu volby do zastupitelstev.

Výsledky letošních komunálních voleb podle mě jasně ukázaly, že občané důvěřují nastolenému směru a chtějí, abychom v dosavadní práci pokračovali. Ve složení zastupitelstva nedochází k žádným zásadním změnám a jednotlivá kandidující uskupení získala podobný počet mandátů jako v minulém volebním období. Beru to jako potvrzení, že se nám ve Velké Bystřici daří udržovat stabilní a fungující samosprávu. Volební účast něco málo přes 47 % je sice vyšší než republikový průměr, ale přesto více než polovina voličů zůstala doma. O to větší poděkování patří všem, kteří si našli čas a dostavili se do volebních místností.

Zvláštní poděkování míří pak ke končícímu zastupiteli Martinu Seidlerovi, který byl celých 24 let mým „prvním radním“ ať z pozice člena zastupitelstva, rady nebo i neuvolněného místostarosty. Celou dobu jsme využívali jeho obrovské manažerské zkušenosti. Velmi cenná je i jeho orientace v záležitostech Velké Bystřice. Bystřici dobře zná, vidí její potřeby i souvislosti, které nejsou vždy na první pohled patrné. Velmi bych si proto přál, abychom na naši dosavadní spolupráci navázali i nadále. Zkušenosti získané za tolik let se totiž nedají nahradit ze dne na den a mohou být velkou pomocí při rozhodování o tom, kam má naše městečko v dalších letech směřovat.

Kromě Martina Seidlera končí jako zastupitel i Pavel Kolman, který již nekandidoval (symbolicky se rozloučil v úvodníku minulého čísla), a také Martin Šípek. Jim oběma také patří ocenění za jejich čas a práci, kterou v zastupitelstvu po dlouhá léta odváděli. Oba Martinové (Seidler i Šípek) původně také nechtěli kandidovat. Nakonec jsem je ale přesvědčil alespoň symbolicky na zadní místa naší kandidátky „Za příjemný život“.

Celkově tedy máme v patnáctičlenném zastupitelstvu 12 členů, kteří obhájili svůj post z minula, 2 nováčky (Radek Mádr a Eva Jungová) a p. Jardu Zavadila, který minule nekandidoval, ale nyní se po 4 letech do zastupitelstva vrátil.

Podrobné výsledky najdete na jiném místě novin, a tak bych chtěl ještě jednou poděkovat všem voličům za jejich důvěru. Zvlášť mě těší, že mnozí z vás křížkovali napříč kandidátkami a vybírali si konkrétní osobnosti bez ohledu na to, za jaké uskupení kandidovali. I to je podle mě důkazem, že v komunální politice jde především o lidi, jejich práci a vztah k našemu městečku.

Když se ohlédnu za svými 24 lety ve funkci starosty, musím říct, že se za tu dobu Velká Bystřice opravdu hodně změnila. Mám radost z toho, co se nám společně podařilo, ale zároveň vím, že spousta práce je ještě před námi. Za ty roky jsem se také přesvědčil, že žádný starosta ani žádné vedení města by toho samo o sobě mnoho nezmohlo. Za výsledky, kterých jsme dosáhli, stojí především dobrá spolupráce městského úřadu, rady a zastupitelstva. Ne vždy máme na všechno stejný názor, ale důležité je umět spolu mluvit, hledat rozumná řešení, a nakonec táhnout za jeden provaz. Této spolupráce si opravdu vážím a věřím, že na ni navážeme i v dalším volebním období.

A na závěr ještě jedno pozvání. Ustavující zasedání nového zastupitelstva se uskuteční v pondělí 2. listopadu 2026 od 18 hodin v Kulturním domě Nadační. Budu rád, když přijdete. Čeká nás další společné období a já věřím, že v něm dokážeme navázat na to dobré, co se nám ve Velké Bystřici podařilo, a úspěšně dokončit i to, co máme ještě před sebou. Důvěru, kterou jsme od vás dostali, beru jako závazek a zároveň jako motivaci pokračovat v práci, která má pro naše město smysl.

Přeji vám příjemné podzimní dny!

M. Pazdera

SVOZ ODPADŮ LISTOPAD 2026

bio odpad (pondělí)	papír (úterý)	plast (středa)	komunální odpad (pátek)	Odpadové centrum (Tovární 1002)
9. 11. **23. 11.**	10. 11.	11. 11.	6. 11. 20. 11.	každé úterý 15:30 – 18:00 a každou sobotu 8:00 – 12:00

MĚSTSKÝ INFORMAČNÍ SERVIS

Výsledky voleb

Zastupitelstvo města Velká Bystřice na roky 2026-2030, vzešlé z voleb konaných ve dnech 9. a 10. října 2026

Sdružení nezávislých kandidátů „ZA PŘÍJEMNÝ ŽIVOT“ (č. 1)

Pořadí	Jméno	Věk	Hlasy
1.	Ing. Marek Pazdera	55 let	920
2.	Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D.	45 let	844
3.	Mgr. Hana Londová	61 let	809
4.	Ing. Lukáš Jakl	49 let	806
5.	Ing. Kamil Šperka	50 let	785
6.	Ing. Vít Langer	45 let	769
7.	Radomír Mádr	47 let	755
8.	Mgr. Eva Jungová	40 let	720
9.	Mgr. Vendula Švarcová	49 let	714
10.	Ing. Petr Melničuk	30 let	675

Hliník plus (č. 2)

Pořadí	Jméno	Věk	Hlasy
1.	Jiří Čepelák	62 let	335
2.	Mgr. Jaroslav Zavadil	64 let	329

V Bystřici jsme všichni doma! KDU-ČSL (č. 3)

Pořadí	Jméno	Věk	Hlasy
1.	Mgr. Ivo Slavotínek	50 let	431
2.	Petr Nakládal	63 let	415
3.	Mgr. Lucie Pazderová	46 let	357

Volební účast ve Velké Bystřici byla 47,62 %

Velká Bystřice a životní prostředí: co všechno se skrývá za péčí o město

Čas od času se setkáváme s názorem, že město pro ochranu životního prostředí dělá málo, případně vůbec nic. Podobné podněty jsou užitečné, protože nás nutí zamyslet se nejen nad tím, co skutečně děláme, ale také nad tím, zda o tom dostatečně informujeme.

Možná je totiž problém částečně právě v tom, že péče o životní prostředí není jedna konkrétní činnost ani jedna položka městského rozpočtu. Není to pouze otázka toho, kolikrát posečeme trávu, kolik vysadíme stromů nebo zda někde necháme vyrůst květnatou louku. Je to soubor desítek větších i menších rozhodnutí týkajících se zeleně, vody, odpadů, energií, dopravy, ovzduší, čistoty veřejného prostoru, hospodaření s půdou i způsobu, jakým město staví a investuje.

A téměř vždy je to také hledání kompromisu.

Pokusme se proto podívat na životní prostředí ve Velké Bystřici trochu komplexněji a shrnout, co v jednotlivých oblastech děláme, co jsme v posledních letech změnili a kde naopak ještě máme před sebou další práci.

Tráva: sekat, nebo nesekat?

Právě sečení veřejných ploch je dobrým příkladem toho, jak rozdílné mohou být pohledy na jednu zdánlivě jednoduchou věc.

Část občanů by si přála, abychom trávníky sekali méně často a nechávali více ploch s vysokou trávou. Vyšší porost pomáhá zadržovat vlhkost, méně se přehřívá a vytváří prostor pro hmyz a další organismy. Jiní občané naopak požadují pravidelně posečené okolí svých domů a upozorňují na klíšťata, psí exkrementy, odpadky schované ve vysoké trávě nebo jednoduše na zanedbaný vzhled některých míst.

Veřejný prostor před lékárnou

Kdo z nich má pravdu? Svým způsobem oba.

Proto jsme optimalizovali plány sečení a vytipovali plochy, které budeme sekat méně často nebo na nich ponechávat vyšší trávu. Současně ale nelze tento režim bezmyšlenkovitě aplikovat všude. Letošní situace, kdy na některých místech došlo k posečení krátce před nástupem velkých veder, byla spíše nešťastnou časovou shodou než výsledkem záměrné strategie.

Budeme tedy dál hledat rovnováhu mezi ekologickou funkcí zelených ploch, jejich vzhledem, bezpečností a požadavky lidí, kteří v jejich bezprostředním okolí žijí.

Stromy potřebují péči – a někdy i těžká rozhodnutí

V péči o stromy udělala Velká Bystřice v posledním období významný krok dopředu. Ve spolupráci se Zbyňkem Žůrkem, Václavem Břehou a našimi technickými službami máme vytvořen systém odborné péče o stromy. Většina, ne-li prakticky všechny významné stromy ve městě tak procházejí pravidelnou kontrolou a odbornou údržbou.

Nejviditelnější a současně nejdiskutovanější změnou prošel Kapitulní park.

Kácení vzrostlých stromů je vždy emotivní záležitost. Při pohledu zvenčí mohou vypadat zdravě a není překvapivé, že část veřejnosti jejich odstranění kritizovala. Odborné posouzení ale ukázalo, že řada dřevin byla ve stavu, který již nedával dostatečnou záruku bezpečnosti lidí pohybujících se v parku. U některých dalších, zejména jasanů, představovalo významné riziko houbové onemocnění kořenového systému a nebylo možné garantovat, že se jejich stav v krátké době dramaticky nezhorší.

Park jsme proto omladili. A důležitá je druhá polovina této informace: vysadili jsme přibližně dvakrát tolik stromů, než kolik jich tam původně bylo.

Dnes samozřejmě mladý strom neposkytuje stín stoletého velikána. Přírodu nelze urychlit. Je však jen otázkou času, kdy nová generace stromů vyroste a Kapitulní park bude znovu místem poskytujícím dostatek zeleně a stínu.

Protierozní opatření u hřbitova

Ani odstraněné stromy přitom nemusí okamžitě zmizet z přírody. Několik velkých částí kmenů jsme přemístili na vhodná místa, kde je necháváme přirozeně zetlít. Mrtvé dřevo je významným prostředím pro hmyz, houby a další organismy a má v přírodním koloběhu své nezastupitelné místo.

Ve spolupráci se školou jsme také v minulých letech rozmístili po městě několik desítek ptačích budek.

A pokračovat chceme také v obnově alejí, výsadbě nových stromů tam, kde to dává smysl, a ve výsadbě keřů, zelených pásů a remízků.

Město může být nejen zelenější, ale také hezčí

Péče o životní prostředí nemusí znamenat pouze ochranu přírody. Patří k ní také kvalita prostředí, ve kterém každý den žijeme.

V letošním roce jsme proto výrazně změnili podobu květinové výzdoby veřejných prostranství. Postupně nahrazujeme staré truhlíky, instalovali jsme nové květinové pyramidy a závěsné koše a změnili způsob jejich osázení. Reakce veřejnosti jsou zatím velmi pozitivní a v tomto směru chceme pokračovat.

Velkou změnou prošly také travnaté plochy, a především trvalkové záhony na hlavní ulici. Myslím, že na výsledku je dobře vidět, jak významně může kvalitně navržená zeleň změnit charakter veřejného prostoru. Teď samozřejmě přichází druhá a neméně důležitá část – dlouhodobě se o novou výsadbu dobře starat.

A právě tady se dostáváme k další zásadní otázce.

Nová květinová výzdoba u školy

Voda bude stále cennější

Letošní mimořádně suché léto nám velmi názorně připomnělo, jak důležité bude hospodaření s vodou v dalších letech.

Velkým tématem je náš mlýnský náhon. Postupně jej čistíme, rekonstruujeme a opravujeme jeho břehy. Tam, kde jsou břehy městské, provádí práce město. Současně máme grantový program, kterým přispíváme až 50 procent nákladů občanům, kteří opravují vlastní části břehů.

Loňská povodeň významně poškodila jez, který jsme následně rekonstruovali. Letos nám příroda připravila opačný extrém. Na několika místech začala voda přes jez znovu prosakovat a nyní proto probíhá jeho další zásadní úprava. Cílem je, abychom dokázali množství vody mezi řekou Bystřicí a náhonem řídit co nejefektivněji.

Ani nejlepší technické řešení však vodu nevyrobí.

Musíme počítat s tím, že během extrémně suchých období může být v řece Bystřici vody tak málo, že nebude možné do náhonu pouštět dostatečné množství vody – nebo možná dočasně vůbec žádnou.

V letošním roce vydal krajský úřad také zákaz odběrů povrchových vod z Bystřice a jejích přítoků. Město vyhlášku po

jejím obdržení okamžitě zveřejnilo na úřední desce a splnilo tím svoji zákonnou povinnost. Můžeme samozřejmě diskutovat o tom, zda jsme ji měli navíc zvýraznit mezi hlavními aktualitami. To je legitimní připomínka a také zkušenost pro naši další komunikaci.

Vedení města současně nad rámec této povinnosti zajistilo, aby byl opakovaně zastaven odběr vody z retenční nádrže pro zalévání na Kopaninách, a pomohlo tak chránit množství vody v nádrži a jejím okolí.

Čím tedy zaléváme naše květiny?

S novou květinovou výzdobou se logicky objevila otázka: Když je takové sucho, odkud město bere vodu na zalévání?

Odpověď je jednoduchá, ale možná překvapivá.

Ani z řeky Bystřice, ani z vodovodního řadu.

K zalévání květinových záhonů, pyramid a truhlíků využíváme vodu z naší čistírny odpadních vod. Vodu, kterou již máme k dispozici, tak využijeme ještě jednou, místo abychom pro tento účel spotřebovávali pitnou nebo povrchovou vodu.

Dešťová voda má zůstat tam, kam spadne

Podobnou filozofii se snažíme uplatňovat také u dešťové vody.

U nových staveb je samozřejmě vyžadována retence a zasakování podle platných předpisů. U nových a rekonstruovaných městských parkovišť a dalších zpevněných ploch ale používáme zatravňovací nebo vsakovací systémy všude tam, kde je to možné.

Princip je jednoduchý: voda má, pokud možno zůstat v místě, kam naprší. Má se postupně vsáknout do půdy, nikoliv co nejrychleji odtéct kanalizací pryč.

Velká Bystřice má v tomto ohledu určitou výhodu díky štěrkopískovému podloží a relativně dobrým zásobám podzemní vody, zejména v centrální části města. Ani to ale není důvod, abychom hospodaření s vodou podceňovali.

Do budoucna se proto chceme více zamýšlet nad tím, kde lze omezit vznik nových nepropustných ploch, kde vytvořit další zeleň a stín a kde najít nové možnosti pro zachytávání a postupné vsakování vody.

Tyto principy uplatňujeme také při jednání se soukromými investory. Příkladem je připravovaná lokalita Cihelna, kde se snažíme minimalizovat rozsah nepropustných ploch a tam, kde vzniknout musí, hledat řešení umožňující vsakování vody.

Čistírna není vidět. Její význam je ale obrovský

Jednou z nejdůležitějších ekologických staveb města je zařízení, které většina obyvatel při běžném životě téměř nevnímá – čistírna odpadních vod.

V minulém období jsme ji modernizovali a významně zlepšili zejména systém odstraňování fosforu. Fosfor dnes z odpadních vod srážíme a odvádíme, čímž snižujeme jeho množství vypouštěné do řeky Bystřice. Právě nadbytek živin, mezi které fosfor patří, podporuje nežádoucí biologické procesy ve vodních tocích.

S růstem počtu obyvatel a další výstavbou ve Velké Bystřici připravujeme další zkvalitnění parametrů čistírny. Její dostatečná kapacita a kvalita čištění patří mezi naše priority.

V uplynulém školním roce navštívily při exkurzi čistírnu čtyři třídy naší základní školy a další jsou zvány v nadcházejícím období.

Čistírna odpadních vod

O čtvrtinu méně směsného odpadu

Jedním z nejlépe měřitelných výsledků posledního období je naše odpadové hospodářství.

Nový systém účtování svozu odpadu přinesl už v první fázi snížení množství směsného komunálního odpadu o více než 25 procent. Současně se dál zlepšuje třídění a v letošním roce vidíme velmi dobrý posun zejména u gastroodpadu.

Podle dosavadního vývoje bychom měli letos s rezervou splnit parametry požadované českou legislativou a naše výsledky nás pravděpodobně zařadí mezi velmi úspěšná města nejen v regionu, ale i v rámci republiky.

Rozšířili jsme také hnízda pro tříděný odpad. Bohužel ale stále existují jednotlivci, kteří jejich provozní pravidla nerespektují a odkládají odpad tam, kam nepatří. Proto jsme sběrná místa doplnili monitorovacím systémem, který nám umožňuje podobné přestupky účinněji řešit.

Pokračuje také provoz našeho odpadového centra, kde právě probíhá generační výměna a zaškolování novýchspráv-ců. Centrum bude samozřejmě i nadále sloužit veřejnosti.

Čistší veřejný prostor

V posledních letech jsme výrazně posílili také technické možnosti úklidu města.

Instalovali jsme další odpadkové koše a intenzivněji se věnujeme pravidelnému sběru odpadků a údržbě veřejných ploch. Pořídili jsme nový zametací a čisticí vůz, který používáme na chodnících, cyklostezkách, náměstí a dalších veřejných prostranstvích.

Stroj dokáže nejen zametat a vysávat nečistoty, ale pomocí speciálních kartáčů také odstraňovat plevel a nálety z dlážděných ploch a okrajů komunikací.

I obyčejná čistota ulic je součástí prostředí, ve kterém žijeme.

Vlastní elektřina ze slunce

Další velkou oblastí je energetika.

Na většině vhodných veřejných budov jsme instalovali fotovoltaické elektrárny. Velkou výhodou je možnost sdílení vyrobené energie mezi městskými organizacemi.

Díky tomu dokážeme vlastní elektřinou pokrývat významnou část spotřeby například čistírny odpadních vod, školní jídelny nebo domu s pečovatelskou službou.

Ekonomická návratnost těchto investic vychází velmi dobře. A přestože občan při procházce městem jejich ekologický efekt bezprostředně neuvidí, z celkového pohledu jde o jeden z významných kroků ke snižování energetické náročnosti města.

Fotovoltaika na radnici

Nejlevnější energie je ta, kterou nemusíme spotřebovat

Výroba vlastní elektřiny je pouze jedna strana rovnice. Druhou je snížení spotřeby.

V minulém roce jsme například zateplili půdní prostory radnice, což významně sníží množství energie potřebné k vytápění. Obdobná opatření jsme provedli v domě s pečovatelskou službou a ve škole, kde budeme v energetických úsporách pokračovat.

Modernizací prošly také technologie školní jídelny. Nové vybavení, zejména moderní konvektomat, umožnilo snížit energetickou náročnost přípravy pokrmů na méně než polovinu původní spotřeby.

Modernizovány byly také kotelny městských budov. Městské objekty jsou dnes vytápěny moderními plynovými zdroji nebo elektřinou.

Méně elektřiny na svícení – a méně světla tam, kde není potřeba

Téměř dokončena je také výměna veřejného osvětlení za moderní LED technologii s násobně nižší spotřebou elektrické energie.

Úspora ale není jediným cílem.

Postupně upravujeme také intenzitu a směr jednotlivých svítidel tak, abychom omezovali zbytečný světelný smog a současně zachovali bezpečnost ulic.

Velmi dobře nám v tomto ohledu pomáhá nová městská aplikace. Občané nás jejím prostřednictvím upozorňují na lampy, jejichž světlo jim například nepříjemně svítí do oken nebo není vhodně nasměrováno. Konkrétní podněty potom můžeme řešit přímo na místě.

Elektromobilita dává městu ekonomický i ekologický smysl

Postupně obměňujeme také městský vozový park. Elektromobily využíváme například jako senior taxi a další elektrické dodávky a užitkové vozy pořizuje město i technické služby.

Zde se velmi dobře propojují jednotlivé části celého systému.

Ve slunečných dnech, zejména v létě, máme přebytky elektřiny z městských fotovoltaických elektráren. Můžeme je tedy využít k nabíjení vlastních vozidel. Snižujeme tím náklady na pohonné hmoty a současně lokální emise.

Seniortaxi

I plynulejší křižovatka může pomoci

Možná překvapivě patří do stejné skládačky také organizace dopravy.

V poslední době jsme upravili několik důležitých křižovatek – u radnice, u Penny a nejnověji také dopravní uspořádání v prostoru křižovatky na Týnecké ulici.

Primárním důvodem je samozřejmě bezpečnost a plynulost dopravy. Ale plynulejší průjezd znamená také méně automobilů stojících v koloně s běžícím motorem, a tedy méně zbytečných emisí.

Jednotlivě je takový efekt malý. Péče o životní prostředí je ale právě součtem mnoha podobných malých kroků.

Více prostoru pro chůzi a jízdní kolo

Velkou pozornost chceme dál věnovat pěší a cyklistické dopravě.

Po vybudování cyklostezky na Přáslavice připravujeme další úseky a propojení. Pracujeme na projektech směrem na Bystrovany, Bukovany, Mrsklesy a výhledově také na Lošov.

Současně rekonstruujeme páteřní chodníky. Jedním z příkladů je prostor kolem pekárny a náhonu, kde nová úprava zlepšila bezpečnost a komfort chodců i cyklistů.

Nejde o boj proti automobilům. Jde o to, aby měl člověk pro kratší cestu po městě nebo do okolí bezpečnou a příjemnou alternativu.

Ovzduší a hluk – oblasti, kde ještě máme co řešit

Nebylo by fér vytvářet dojem, že máme všechny problémy vyřešené.

Jedním z nich zůstává lokální znečištění ovzduší způsobené vytápěním domácností pevnými palivy. Situace se postupně zlepšuje, ale zejména v zimních měsících tento problém stále existuje. Město samo se snaží jít příkladem modernizací svých zdrojů vytápění.

Druhým problémem je hluk, především v souvislosti s tranzitní automobilovou dopravou. Zde v současnosti nemáme jednoduché řešení ani jeden zásadní projekt, který by problém odstranil. Je proto fér říct, že jde o jednu z oblastí, kterou budeme muset řešit i v budoucnu.

Krajina nekončí na hranici městského pozemku

Město samozřejmě nemůže životní prostředí chránit pouze na pozemcích, které samo vlastní.

Proto spolupracujeme s Povodím Moravy, zemědělci, vlastníky pozemků, investory i okolními obcemi. Řešíme například způsob hospodaření na polích a opatření, která mohou omezit splachování půdy a vody při přívalových deštích.

V minulosti se nám podařilo podobný problém vyřešit v oblasti u hřbitova, v současnosti se zabýváme situací na Vinohrádkách.

Právě zde se dobře ukazuje, že ochrana životního prostředí není pouze otázkou rozhodnutí radnice. Bez spolupráce vlastníků, zemědělců, státních institucí, investorů a občanů řadu problémů jednoduše vyřešit nelze.

Ekologie není bez ohledu na cenu

Environmentální hledisko zohledňujeme také při nákupech města a jeho organizací. Vedle zákonných povinností, například odběrů od chráněných dílen a organizací zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením, se snažíme hodnotit také životnost, opravitelnost a celkový životní cyklus pořizovaných výrobků a technologií.

Ani tady ale neexistuje jednoduchá odpověď.

Město hospodaří s veřejnými prostředky a musí hledat rozumný kompromis mezi pořizovací cenou, provozními náklady, kvalitou, životností a dopadem na životní prostředí.

A právě slovo kompromis se vlastně táhne celým tímto článkem.

Životní prostředí je hledání rovnováhy

Máme sekat trávu, nebo ji nechat růst? Máme zachovat starý strom za každou cenu, nebo dát přednost bezpečnosti a vysadit novou generaci? Máme vybudovat parkoviště, které lidé potřebují, nebo chránit půdu před zastavěním? Kolik máme investovat do ekologičtější technologie, pokud je výrazně dražší? Jak rozdělit málo vody mezi řeku, náhon, přírodu a potřeby lidí?

Na většinu těchto otázek neexistuje jednoduchá odpověď.

Ochrana životního prostředí na úrovni města podle nás není soutěží o nejradikálnější řešení. Je hledáním odborného, ekonomicky odpovědného a dlouhodobě udržitelného kompromisu mezi někdy velmi rozdílnými požadavky.

A samozřejmě máme stále co zlepšovat.

Chceme pokračovat v úpravách režimu sečení, obnově stromů a alejí, budování zelených pásů a trvalkových záhonů. Budeme hledat další možnosti zastínění a ochlazování veřejných prostor, zadržování vody a omezování zbytečných nepropustných ploch. Čekají nás další cyklostezky, pokračování energetických úspor, rozvoj vlastní energetiky, další zlepšování parametrů čistírny odpadních vod, péče o náhon i další práce v odpadovém hospodářství.

A ekologická výchova a spolupráce se školou, spolky a občany musí být samozřejmou součástí této práce.

Když se potom vrátíme k otázce z úvodu – dělá Velká Bystřice něco pro životní prostředí? – odpověď si může každý udělat sám.

Určitě neděláme všechno dokonale. Někdy uděláme rozhodnutí, se kterým část občanů nebude souhlasit. Někdy se ukáže, že něco můžeme příště udělat lépe nebo lépe vysvětlit. A před sebou máme stále dlouhý seznam dalších úkolů.

Ale péče o životní prostředí není jedno velké gesto.

Je to voda, kterou necháme vsáknout tam, kam spadla. Strom, který vysadíme a o který se potom desítky let staráme. Odpad, který neskončí ve směsném kontejneru. Fosfor, který nevypustíme do Bystřice. Kilowatthodina, kterou nemusíme spotřebovat nebo si ji sami vyrobíme ze slunce. Elektromobil nabitý vlastní elektřinou. Květiny zalité vodou, která už jednou posloužila. Bezpečný chodník, nová cyklostezka, čistá ulice, ptačí budka nebo kus starého dřeva ponechaný hmyzu.

Teprve součet všech těchto velkých i malých kroků vytváří prostředí, ve kterém žijeme. A právě o takovou Velkou Bystřici se chceme starat.

Martin Seidler

Květinové pyramidy překvapily. Vydaly osm kilogramů batátů

Celé léto zdobily Velkou Bystřici, na podzim ale přinesly nečekanou úrodu. Z okrasných květinových pyramid se podařilo sklidit osm kilogramů batátů. Překvapená byla i samotná autorka výsadby, floristka Barbora Melničuková. Hlízy sice na talíři neskončí, své využití by ale ještě najít mohly.

Když floristka Barbora Melničuková na jaře připravovala novou květinovou výzdobu Velké Bystřice, vybrala do více než metr a půl vysokých pyramid také okrasné batáty. Zaujaly ji především svou výrazně zelenou barvou a odolností vůči horku. Navíc svými listy chrání substrát před sluncem, a pomáhají tak udržovat vláhu.

Že batáty kromě dekorativních listů vytvářejí také hlízy, floristka dobře věděla. Jejich množství ji ale při podzimní obměně výsadby překvapilo. „Z vlastní zkušenosti jsem věděla, že i okrasné formy batátů tvoří hlízy, ale překvapilo mě, kolik se jich v pyramidách urodilo a jak byly veliké. Určitě to bylo spíše překvapení než záměr," přiznává.

Hlíza vedle hlízy

Na nečekanou úrodu narazila při odstraňování letních rostlin, které měly uvolnit místo podzimní výsadbě. Spolu s kořeny batátů začala ze substrátu vytahovat i drobné hlízky. Když sáhla hlouběji, čekalo ji překvapení.

„Zkusila jsem zalovit hlouběji a zjistila, že přímo uprostřed pyramid, kde je substrát v podstatě ve velkém válci, je hlíza vedle hlízy! Někteří procházející spoluobčané mě tak mohli přistihnout po lokty zaraženou v pyramidách," popisuje s úsměvem Melničuková.

Celkem se podařilo sklidit osm kilogramů batátů. Kdo by ale čekal, že úroda skončí v kuchyni, bude zklamaný. Okrasné odrůdy se totiž od těch běžně prodávaných liší.

„Tento konkrétní kultivar je určený k okrase listem, hlízy jsou tedy spíše vedlejším produktem. Teoreticky jsou jedlé, ale chuťově nejsou moc dobré. Jsou daleko tvrdší a škrobovitější než klasické batáty, které kupujeme v obchodech," vysvětluje floristka. Úrodu si zatím odnesla domů a přemýšlí, jak ji využít při floristické tvorbě. Vyhodit ji by jí totiž bylo líto.

Batátům se dařilo až příliš

První sezonu nové květinové výzdoby hodnotí Barbora Melničuková pozitivně. Rostliny dobře zvládly i letní horka. Ve velké pyramidě u radnice musela po červencové vlně veder vyměnit pouze necelých deset rostlin. Batátům se naopak dařilo natolik, že začaly přerůstat sousední surfinie.

„Malinko mi zavařily právě zmíněné batáty, které si pobyt v pyramidách užívaly tak moc, že začaly překrývat i vedlejší surfinie. Musela jsem je tedy téměř každý týden chodit stříhat," říká Melničuková.

Příští rok se proto batáty do pyramid vrátí v menším množství a více prostoru dostanou surfinie. „Za mě největším překvapením byly definitivně závěsné koše na lampách, kde se surfiniím opravdu mimořádně dařilo. Velký dík patří zaměstnancům technických služeb, kteří poctivě výsadbu zalévali," dodává.

Květinová výzdoba bude pokračovat

Květinové pyramidy i závěsné koše se ve Velké Bystřici objeví také příští rok. Některé koše změní své umístění, například ty z vlakové zastávky, a ve městě možná přibudou další pyramidy.

Mezitím už letní květiny vystřídala podzimní výsadba, která by měla zdobit město až do prvních mrazů. Brzy se také dočkají obnovy velké květináče u Coopu.

A jak Barbora Melničuková připomíná, na řadu přijde i vánoční výzdoba, která potěší především děti.

(red)

Odpad se může vrátit až k vašim dveřím

Odložit nepotřebné věci vedle kontejnerů na tříděný odpad se nemusí vyplatit. Čtyřem lidem už technické služby jejich odpad dovezly zpět až domů. K jejich identifikaci pomohl nově instalovaný kamerový systém.

Stanoviště kontejnerů na tříděný odpad nejsou místem, kam lze odložit vše, čeho se doma potřebujeme zbavit. Přesto se u nich opakovaně objevuje odpad, který tam nepatří. Jeho úklid pak zajišťují pracovníci technických služeb, a to na náklady města, tedy nás všech.

Město proto v uplynulém období instalovalo monitorovací kamerový systém, který výrazně usnadňuje identifikaci lidí porušujících pravidla. Díky kamerovým záznamům se již podařilo zjistit totožnost prakticky všech, kteří v poslední době odložili odpad mimo určená místa.

Ve čtyřech případech technické služby přistoupily k neobvyklému řešení – odpad odvezly zpět přímo těm, kteří jej neoprávněně odložili. Ti zároveň dostali upozornění, že při opakovaném porušení pravidel bude jejich jednání řešeno v přestupkovém řízení.

Připomínáme, že odpad, který nepatří do kontejnerů na tříděný odpad, je možné odevzdat v Odpadovém centru Velká Bystřice.

(red)

Graffiti už způsobila škody za více než 100 tisíc korun

Více než stovka případů graffiti, tagů a čmáranic a odhadované náklady na jejich odstranění přesahující 100 tisíc korun. Taková je aktuální bilance poškozování majetku ve městě. Případy už byly oznámeny policii a město připravuje další opatření.

Pomalování zdi, lavičky nebo jakéhokoli cizího majetku bez souhlasu vlastníka není jen nevhodným chováním. Jde o poškozování cizího majetku, které může mít i trestněprávní následky.

S graffiti, tagy a čmáranicemi se bohužel v poslední době setkáváme také v našem městě. Dopadení pachatelů není jednoduché, naše nečinnost by však mohla vést k dalšímu rozšiřování tohoto problému. Pokud budou pachatelé identifikováni, budeme po nich požadovat náhradu vzniklé škody.

Ani nízký věk neznamená, že jednání zůstane bez následků. Děti mladší 15 let sice nejsou trestně odpovědné, jejich jednání však může mít další právní důsledky. Mladiství ve věku 15 až 18 let již mohou nést trestní odpovědnost. Povinnost nahradit škodu se u nezletilých posuzuje podle jejich věku a okolností případu. Za určitých podmínek mohou odpovídat za škodu také rodiče. Náklady na odstranění vandalismu tak mohou být citelné nejen pro samotného pachatele.

Problém chceme řešit ve spolupráci s policií a školou. Na vytipovaných místech plánujeme rozšířit kamerový systém. Zároveň prosíme občany, aby nás upozornili na poškozování městského majetku nebo nám předali jakékoli informace, které mohou pomoci pachatele vypátrat. Není nutné pouštět se do přímé konfrontace – někdy stačí upozornění, jindy je lepší přenechat řešení příslušným orgánům.

Podněty nám můžete zaslat prostřednictvím mobilní aplikace města nebo e-mailem na adresu info@muvb.cz. Každá informace může pomoci chránit naše společné prostředí. Veřejný prostor je nás všech a jeho stav závisí i na tom, zda nám není lhostejné, jak s ním ostatní zacházejí.

Jiří Pospíšil

VÝZVA

K POSKYTNUTÍ INFORMACÍ VEDOUCÍCH K ODHALENÍ PŮVODCE GRAFFITI

Město Velká Bystřice nabízí odměnu za informace, které pomohou vypátrat původce graffiti poškozujících majetek na území města.

Město Velká Bystřice se v poslední době potýká s rostoucím počtem případů vandalismu v podobě graffiti, tagů a dalších nápisů na veřejném i soukromém majetku. Náklady na odstraňování těchto nápisů dosahují značných částek, které by jinak mohly být využity pro rozvoj města a zlepšování prostředí pro jeho obyvatele.

Proto se Rada města Velká Bystřice rozhodla vyhlásit veřejný příslib odměny za poskytnutí ověřitelných informací, které povedou ke zjištění totožnosti původce nebo původců níže označeného graffiti.

ZA JAKÉ INFORMACE NABÍZÍME ODMĚNU?

Město nabízí odměnu ve výši **20.000,- Kč** za informace, které budou ověřeny a prokazatelně povedou ke zjištění totožnosti osoby odpovědné za vytvoření graffiti popsaného v příloze.

Odměna bude poskytnuta osobě, která městu jako první sdělí konkrétní, pravdivé a ověřitelné informace, jež prokazatelně přispějí ke zjištění totožnosti původce. Samotné podezření nebo nepodložené označení konkrétní osoby nárok na odměnu nezakládá.

JAK NÁM MŮŽETE INFORMACE PŘEDAT?

Informace můžete zaslat:

- e-mailem na adresu **info@muvb.cz**
- prostřednictvím **mobilní aplikace města**
- případně **osobně** na **Městském úřadě Velká Bystřice**

Uveďte prosím své kontaktní údaje a co nejkonkrétnější popis skutečností, které mohou pomoci k identifikaci původce. Pokud máte k dispozici fotografie, videozáznamy nebo jiné podklady, můžete je přiložit.

Žádáme občany, aby se nepouštěli do přímé konfrontace s podezřelými osobami a případné informace předali městu nebo policii.

Veřejný příslib je účinný ode dne jeho zveřejnění **do 31. 12. 2026.**

Splnění podmínek příslibu **a oprávněnost nároku** na odměnu budou před jejím vyplacením ověřeny, případně ve spolupráci s Policií ČR.

Úplné podmínky veřejného příslibu jsou zveřejněny na webových stránkách města.

Děkujeme všem, kterým není stav veřejného prostoru lhostejný a kteří pomohou chránit společný majetek.

Schváleno usnesením Rady města Velká Bystřice č. UR/63/3/2026 dne 23. 10. 2026.

KULTURA

Ricardo Hoineff: Sklo mi umožňuje vyprávět příběhy, které jsem nikde nenašel

Sklo, které vypráví příběhy o lásce, vztazích, hledání vlastní identity i schopnosti porozumět druhým. Právě taková je výstava Proměnění, kterou nyní ve Velké Bystřici představuje výtvarník, sklář a scénograf Ricardo Hoineff. Rodák z brazilského Ria de Janeira, který už 35 let žije v České republice, do svých děl promítá vlastní životní zkušenosti, vzpomínky i otázky, které se dotýkají každého z nás. V rozhovoru přibližuje nejen příběhy ukryté ve skleněných objektech, ale také svou cestu k umění a pohled na svět, v němž podle něj často chybí .

Vaše výstava nese název Proměnění. Co se za ním skrývá a co mohou návštěvníci vidět?
Výstava je hodně osobní, ale zároveň se týká každého z nás. Každý vztah, každá zkušenost člověka nějak promění. Může to být láska, ztráta někoho blízkého, sebepoznání nebo přijetí sebe sama. To všechno nás formuje a může nás to posunout k tomu, abychom byli o něco lepšími lidmi.

Prostor galerie je pro tuto výstavu naprosto geniální. Je čistý a umožňuje rozdělit objekty do tří částí. Jarosław Sebastian Pastuszak dokázal jednotlivá díla uspořádat tak, že spolu vzájemně komunikují. První část se věnuje člověku a vztahům, další pak lidskému tělu a osobním příběhům, které jsou v jednotlivých dílech ukryté.

Ve Vašich dílech se výrazně objevuje lidské tělo, především mužská figura. Nakolik do nich promítáte vlastní život?
Velmi výrazně. Když člověk chodí do muzeí, vidí především ženské akty. Mužské tělo v umění samozřejmě také existuje, ale já jsem ho dlouho nevnímal v takové míře. A právě to mi chybělo.

Na výstavě jsou dvě díla, která pro mě mají mimořádně osobní význam. Jedno z nich zobrazuje postavu, která se vrhá do prostoru s vědomím, že ji někdo na druhé straně zachytí. Pro mě je to obraz důvěry ve vztahu.

Když jsem si v osmdesátých letech v Brazílii uvědomil, že jsem gay, vyrůstal jsem v prostředí, kde byla homosexualita stále považována za psychickou nemoc. Nedokázal jsem si tehdy vůbec představit, že jednou budu mít rodinu a dlouhodobý partnerský vztah. A dnes jsme s mým mužem spolu už osmadvacet let.

Právě ta důvěra, že se můžete odrazit a víte, že vás druhý člověk zachytí, je pro mě nesmírně silná. Zajímavé je, že když tvořím, často si předem neřeknu, co přesně má dílo znamenat. Teprve když je hotové, někdy sám pochopím, jaký příběh vlastně vyprávím.

Zmínil jste, že Vaše tvorba vychází také ze vzpomínek na dětství. Jak se v ní odráží Brazílie, kde jste vyrůstal?
Například figury, které jsou vystavené na terase, označuji za autoportréty s těly, která jsem si přál mít.

Když jsem byl malý, jezdili jsme lodí a kolem nás plavali delfíni. Dodnes mám před očima obraz, jak sedím na okraji lodi, nohy mám spuštěné nad vodou a delfíni skáčou snad půl metru ode mě. Tehdy jsem si strašně přál být delfínem.

Měl jsem komplikovaný vztah s otcem a myslím, že právě v těchto představách jsem hledal určitou svobodu. Když se dnes podívám na své dětské kresby, zjišťuji, že se v nich mořské bytosti objevovaly znovu a znovu. Jsou to vlastně všechno moje autoportréty, i když na první pohled tak možná nepůsobí.

Původně jste scénograf. Jak jste se dostal ke sklu a čím Vás tento materiál tolik oslovil?
Scénografii se věnuji od sedmnácti let. Je to krásné povolání, ale má svá omezení. Vždycky pracujete s nějakým zadáním, představou režiséra nebo rozpočtem. A především je pomíjivá. Když skončí představení nebo televizní pořad, scénografie přestane existovat.

Kolem pětatřiceti let jsem začal hledat něco, co by bylo jen moje, kde bych mohl svobodně vyjadřovat vlastní myšlenky a co by po mně zůstalo.

Ke sklu jsem se dostal vlastně náhodou. Byl jsem pozván do Nového Boru na česko-brazilskou kulturní akci a při té příležitosti jsme navštívili sklárnu. Byl jsem naprosto fascinovaný. Uvědomil jsem si, jak neuvěřitelný materiál sklo je. Pracujete s hmotou, barvou, světlem i průsvitností. Je to pro mě jeden z nejkomplexnějších materiálů vůbec.

Rozhodl jsem se proto sklo studovat. Bylo mi jednačtyřicet let a moji spolužáci byli o dvacet let mladší. V letech 2010 až 2013 jsem studoval na Vyšší odborné škole sklářské v Novém Boru.

Zpočátku jsem vytvářel spíše geometrické a abstraktní objekty. K figurální tvorbě jsem se dostal až později, po umělecké rezidenci v Německu v roce 2020. Tam jsem potkal umělkyni, která mi řekla, že technicky svou práci zvládám, ale že v ní nevidí mě samotného. Že mám bohatý životní příběh, který se v mých dílech neodráží. To pro mě byl zásadní okamžik.

Ve Vaší tvorbě se objevují témata identity, předsudků a empatie. Co byste chtěl prostřednictvím svých děl lidem sdělit?
Když jsem začal vytvářet pro #UNDERBLANKETS první lidské figury, uvědomil jsem si jednu zajímavou věc. U těch postav vlastně nepoznáte pohlaví, barvu pleti ani národnost. Nevíte, odkud pocházejí nebo kým jsou. Vidíte prostě člověka.

A tehdy jsem si uvědomil, kolik předsudků máme všichni v sobě. I já. Někdy nám chybí empatie, schopnost postavit se na místo druhého člověka a podívat se na svět jeho očima.

Jedna z těchto prací, nazvaná #PodPerinou, byla v roce 2022 vybrána do prestižní publikace New Glass Review 42, kterou vydává americké Corning Museum of Glass. Pro mě to bylo potvrzení, že jsem se vydal správnou cestou.

Sklo mi umožňuje o těchto tématech mluvit. Nejdřív lidi zaujme jeho krása, světlo nebo barvy. Přijdou blíž a teprve potom začnou vnímat, co vlastně zobrazuje. Díky tomu mohu oslovit i ty, kteří by se o podobná témata jinak možná vůbec nezajímali.

Narodil jste se v Brazílii, ale už pětatřicet let žijete v České republice. Jak Vás tato životní cesta ovlivnila?
Do České republiky jsem přijel v roce 1991 studovat scénografii. Pocházím z židovské rodiny s evropskými kořeny. Moji předkové emigrovali do Brazílie ve dvacátých letech minulého století. Když jsem přijel do Evropy, uvědomil jsem si, že moje výchova byla vlastně do značné míry evropská. Jako bych se určitým způsobem vracel ke svým kořenům a uzavíral kruh.

Je zvláštní, že jsem vyrůstal v Riu, několik set metrů od pláže, a dnes žiji na českém venkově. A přitom jsem tady šťastný.

Myslím, že v životě mám obrovské štěstí především na lidi, které jsem potkal a stále potkávám. A také mám velké privilegium, že mohu dělat práci, kterou jsem si sám vybral a kterou jsem vystudoval.

Scénografii se věnuji dodnes, v posledních letech především při přípravě muzejních výstav. To je pro mě nesmírně obohacující, protože se při práci dostávám k novým příběhům a historickým souvislostem, které pak ovlivňují i mou vlastní tvorbu.

Jak na Vás zapůsobila Velká Bystřice a co byste si přál, aby si návštěvníci z Vaší výstavy odnesli?
Velká Bystřice mě velmi mile překvapila. Když mě pan kurátor pozval a přijel jsem se podívat na výstavní prostor, byl jsem nadšený nejen galerií, ale i samotným městem.

Žiji v malé obci, která má asi 150 obyvatel, a vím, jak důležitý je kulturní život mimo velká města. Pan starosta mi vyprávěl, jak se Velká Bystřice rozvíjí a kolik kulturních akcí se zde pořádá. Myslím, že lidé v menších městech si někdy ani neuvědomují, jaké bohatství mají kolem sebe.

A co bych si přál, aby si lidé z výstavy odnesli? Především jednu myšlenku, která je pro mě velmi důležitá: Pokud právo neplatí pro všechny, není to právo, ale privilegium.

Přál bych si, aby se lidé dokázali alespoň na chvíli podívat na svět očima někoho jiného. Aby se pokusili pochopit jeho pohled. Nebo aby mu alespoň naslouchali. To by mi úplně stačilo.

(red)

Výstava skleněných objektů na hradbách v zapadajícím slunci

Na výstavu s autorem

V sobotu 14. listopadu 2026 zavítá Ricardo Hoineff opět do Velké Bystřice. Návštěvníci budou mít jedinečnou příležitost projít si výstavu **Proměnění** v galeriizet přímo s jejím autorem.

Během komentované prohlídky přiblíží vznik vystavených děl, jejich inspiraci i příběhy, které se za nimi skrývají. Chybět nebude ani prostor pro dotazy a osobní setkání s umělcem.

Výstava potrvá do 26. 11. 2026

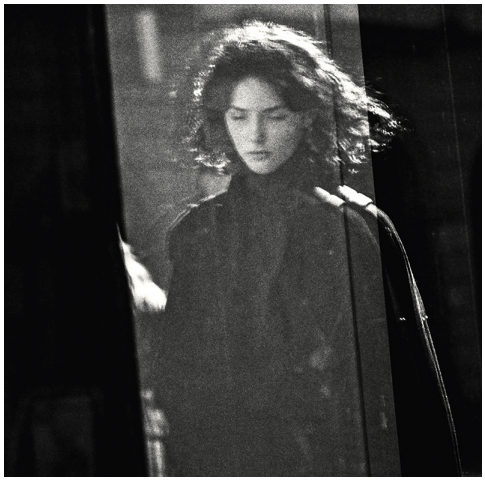
člověk a město
olomoucká fotografie
vojtěch cimpl vladimír janek ludvík mazur
petr palarčík petr zatloukal

vážení milovníci umění, galeriezet vás srdečně zve na zahájení výstavy fotografií, které proběhne 28. 11. 2026 v 17 hodin v prostorách galeriezet
(zámecké nám. 775, velká bystřice)

kurátor: jarosław s. pastuszak

výstava potrvá do 28. 1. 2027
galeriezet je otevřená od pondělí do pátku 8.30–17.00 hodin,
v sobotu a neděli zavřeno | www.galeriezet.cz

galeriezet Město Velká Bystřice

50 let Haná

Josef Langer: Do Hané jsem přišel jen na prázdniny. Zůstal jsem padesát let

Původně měl v souboru zůstat jen několik měsíců. Nakonec mu zasvětil půl století života a našel v něm i svou budoucí manželku. Josef Langer stál u samotných začátků folklorního souboru Haná ve Velké Bystřici, později jej vedl a dodnes aktivně tančí. Za padesát let zažil první vystoupení, zahraniční zájezdy, proměny souboru i vznik dalších folklorních kolektivů. V rozhovoru vzpomíná na dobu, kdy si tanečníci sami vyšívali kroje a na činnost souboru si vydělávali brigádami, ale také vysvětluje, proč je podle něj folklor důležitý i pro dnešní generaci.

Kdy a za jakých okolností jste se se souborem Haná poprvé setkal? Co Vás k němu přivedlo?
Do souboru jsem přišel před padesáti lety, kdy ještě v dnešní podobě ani neexistoval. Oslovila mě Františka Macháčková, že hledají šestého kluka do páru, aby mohl soubor začít fungovat a doktor Alois Běhal s námi mohl nacvičovat hanácké tance. Protože jsem tehdy studoval při zaměstnání, slíbil jsem, že zůstanu jen do konce prázdnin. Tancování mě ale chytlo natolik, že jsem už neodešel. Tehdy jsem samozřejmě netušil, že mě tato vášeň bude provázet celý život.

Během prvního roku jsme přivedli spoustu kamarádů a známých. Užívali jsme si zpívání, tancování, společně jezdili na vandry, na vodu nebo na lyže. A jak už to u mladých lidí bývá, v souboru jsem si našel i svou budoucí manželku. Celý náš společný život se pak do značné míry podřizoval potřebám souboru. Já jsem se věnoval především dospělé Hané, dnešní Str.Hané, a manželka vedení dětského Krušpánku, který letos slaví čtyřicet let existence.

Jaký byl soubor v době, kdy jste jej vedl? Na co z tohoto období nejraději vzpomínáte?
Nejraději vzpomínám na období po roce 1989. Byly to náročné časy, protože s námi tehdejší JZD ukončilo spolupráci a museli jsme začít fungovat jako samostatný spolek. Zároveň nám to ale přineslo obrovskou svobodu. Soubor se rozrůstal, až bylo potřeba ho rozdělit. Založili jsme Mladou Hanou, se kterou jsem nacvičoval rychlejší a dynamičtější tance ze Záhoří. Později přibyly také Kanafaska a dětská Čekanka.

Lidé byli neuvěřitelně nadšení a ochotní pracovat i mimo zkoušky. Na provoz jsme si vydělávali pořádáním tanečních zábav nebo brigádami v řepě, na chmelu či ve Feroně. Františka Macháčková nám šila kroje, Zdena Malinková vedla účetnictví a další obětaví členové se starali o výchovu mladých tanečníků. Rád bych poděkoval především Haně Londové, Evě Kadalové, Lence Navrátilové, Lence Langerové, Milanu Heřmanovi, Vítu Langerovi a Lence Černínové.

Velmi rád vzpomínám také na Jiřího Čadu, který pro nás vytvářel choreografie. Vozil jsem ho na zkoušky a část o jsme pak dlouho do noci seděli v autě před jeho domem a povídali si o souboru. Předával mi své zkušenosti a vzpomínal na svou profesní dráhu v divadle. Velkým zážitkem byly oslavy čtyřicátého výročí souboru, kdy se na jevišti sešlo více než 120 účinkujících.

Které vystoupení, zájezd nebo událost se Vám za všechny ty roky nejvíce vryly do paměti?
Po revoluci se nám otevřely hranice a se souborem jsme procestovali skoro celou Evropu. Poznali jsme spoustu skvělých lidí, bydleli v rodinách a navázali přátelství, která vydržela roky. Zahraniční soubory jsme pak zvali na náš festival Lidový rok. Na Mallorce jsme si připadali jako na dovolené. Užívali jsme si slunce, moře a večerů na pláži. V den vystoupení se konal velkolepý dvouhodinový průvod městem Binissalem. Farmáři vyzdobili traktory a auta, na vlečkách vytvořili obrazy ze zrní a zemědělských produktů. Po skončení programu začalo celé náměstí tančit flamenco a my se s nadšením přidali.

Úplně jiným zážitkem bylo Řecko. Cesta autobusem přes Maďarsko, Rumunsko a Bulharsko trvala dva dny a dvě noci. V Rumunsku nám jednou řidič prudce zabrzdil před neosvětleným koňským povozem a kufry proletěly celým autobusem. Na hranicích nás zase zastavil falešný celník se samopalem, který chtěl úplatek. Nakonec jsem mu vytrhl z ruky svůj pas a zavelel: „Jedem!“ V Řecku jsme pak poznali úplně jiný vztah k času. Vystoupení mělo začít v devět večer, ale diváci se začali scházet až kolem půl desáté. V deset dorazil starosta a konečně se začalo. Na večeři jsme se dostali v půl druhé ráno a ve tři usnuli ve škole vedle kostela. Jenže v sedm ráno se z obřích amplionů nad námi rozezněla hlasitá modlitba. Vylétli jsme z postelí jako při poplachu a nikdo už neusnul.

Co se podle Vás v průběhu let v souboru nejvíce změnilo a co naopak zůstalo stejné?
Když jsme začínali, existovalo mnoho souborů s dlouhou tradicí a dostat se na významné festivaly nebylo vůbec jednoduché. Když jsme poprvé tančili ve Strážnici, byl to pro nás nezapomenutelný zážitek. Stejně tak první cesta do Holandska v době zavřených hranic. Dnešní mladí tanečníci už berou jako samozřejmost, že mohou vystupovat na prestižních pódiích a cestovat po světě.

Velký rozdíl je také v péči o kroje. V prvních letech jsme si je museli šít a vyšívat sami. Děvčata po večerech vyšívala nejen pro sebe, ale i pro své taneční partnery. Vyšít pánskou vestu nebo hanáckou zástěru znamenalo stovky hodin práce. Dnes mají tanečníci velké štěstí, že jim kroje šije na míru Františka Macháčková, která se této práci věnuje dodnes. Co se ale nezměnilo, je hrdost, se kterou kroj oblékáme, a radost z tance a zpěvu, která nás drží pohromadě.

Jaký význam měl a má podle Vás soubor Haná pro Velkou Bystřici a uchovávání místních tradic?
V dnešním digitálním světě mají lidé tendenci žít stále izolovaněji. Soubor jim nabízí možnost setkávat se a společně něco prožívat. Před dvaceti lety přišla na náš festival Lidový rok sotva stovka diváků, dnes jsou to tisíce. Nejde přitom jen o to předvést něco krásného na pódiu, ale především dát lidem důvod, aby se potkali. Za nejvýznamnější úlohu souboru však považuji výchovu mládeže. Mladí se učí odpovědnosti vůči kolektivu, organizaci vlastního času i péči o kroj. Aby se vystoupení povedlo, záleží na každém tanečníkovi. To jsou zkušenosti, které pak využijí i v životě.

Soubor také vychoval řadu výrazných osobností folklorního hnutí. Patří mezi ně například Jan Žůrek, který vede hanácký mužský sbor Rovina, Zuzana Blahunková z rozhlasového pořadu Cimbál a husle, Zbyněk Žůrek, autor knih o Hané, Petr Baštan vydavatel Hanáckého kalendáře nebo Bronislava Millá, propagátorka hanáckého kroje. Velmi si vážím také podpory města. Vytvořilo nám výborné podmínky pro činnost, ať už jde o nový amfiteátr, opravený kulturní dům nebo krásné náměstí.

Sledujete soubor i dnes? Co byste mu popřál do dalších let?
Sleduji ho velmi bedlivě. Jsem šťastný, když vidím nové programy, protože v dobře fungujícím souboru vnímám i svůj odkaz dalším generacím. Sám stále tančím a cítím se být plnohodnotným členem rodiny souboru Haná. Samozřejmě se už nemůžeme rovnat tanečníkům o třicet let mladším, proto jsme se my starší pojmenovali Str. Haná a tančíme choreografie přizpůsobené našemu věku. Většinou jsme to ti samí lidé, kteří začínali před čtyřiceti či padesáti lety. Svým tancem chceme ukázat, že aktivní a radostný život pokračuje i po šedesátce.

A co popřát mladým? Aby je práce v souboru bavila, aby se vždy našli lidé ochotní pomáhat a aby starší členové měli chuť a energii věnovat se dětem. Výchova nejmladší generace je totiž to nejdůležitější. Nejvíc mě těší, že většina dnešních dospělých tanečníků prošla dětskými nebo mládežnickými soubory a že s láskou pokračují v tom, co jsme před padesáti lety začali.

Robert Šolc: Haná není jen o tradicích, ale také o přátelstvích na celý život

Padesát let, několik generací tanečníků a muzikantů, stovky společných zážitků a přátelství, která přetrvávají. Folklorní soubor Haná z Velké Bystřice letos slaví půlstoletí své existence. Dnes sdružuje více než devadesát aktivních členů napříč generacemi a za sebou má řadu významných úspěchů. Jeho současný vedoucí Robert Šolc, který je se souborem spjatý už třicet let, v rozhovoru vzpomíná na své začátky, přibližuje současný život souboru a zve na slavnostní výroční představení v Moravském divadle v Olomouci.

Soubor Haná letos slaví 50 let existence. Co pro Vás osobně toto výročí znamená?
Padesát let je pro mě především příležitostí k ohlédnutí a vyvolává ve mně velkou vděčnost. Sám jsem do souboru přišel před třiceti lety. Začalo to nácvikem Hanácké besedy na hody do Samotišek, po kterém následoval zhruba tříměsíční intenzivní nácvik na zájezd na Mallorku. Vycestovat tehdy na takové místo bylo pro nás všechny něco mimořádného a dodnes na to vzpomínám.

Když si uvědomím, kolik generací tanečníků, muzikantů a nadšenců naším souborem za půl století prošlo, vidím, jak silnou stopu v regionu zanechal. Není to jen o zachovávání tradic, ale také o společných zážitcích a přátelstvích na celý život. Toto výročí je pro mě důkazem, že hanácké tradice jsou stále živé.

Jak dnes soubor funguje? Kolik má členů, jaké generace se v něm potkávají a co je spojuje?
Dnes má soubor Haná přes 90 aktivních členů. A právě to, že se u nás potkávají různé generace, považuji za jednu z jeho největších předností. Máme děti od první třídy až po nejstarší členy, kterým je kolem sedmdesáti let.

Vzhledem k velikosti souboru má každá jeho složka vlastní zkoušky. O to vzácnější jsou chvíle, kdy se všichni sejdeme na společných akcích. Spojuje nás radost z tance, hudby, hanáckého humoru a také hrdost na naše kořeny.

Jak se podle Vás za poslední roky změnil vztah mladých lidí k folkloru? Je těžké získávat nové členy?
Přilákat dnes mladou generaci k folkloru není jednoduché. Konkurence jiných kroužků, sportů a digitálního světa je obrovská. Ukazuje se, že nejsilnějším pojítkem zůstává rodina. Nové členy k nám nejčastěji přivádějí rodiče, kteří sami měli nebo mají k folkloru vztah a chtějí k němu vést i své děti.

Jakmile ale děti poznají naši partu a zažijí atmosféru společných zkoušek a vystoupení, často už u folkloru zůstanou. A právě tak se tradice předávají z generace na generaci.

Na co jste za dobu svého působení v čele souboru nejvíce hrdý?
Musím v první řadě zdůraznit, že je to výsledek týmové práce mnoha zapálených lidí. Jsem nesmírně hrdý na naše úspěchy na tanečním poli, zejména na opakovaná prestižní ocenění Laureátů na Mezinárodním folklorním festivalu ve Strážnici, a obzvlášť na Cenu ředitele festivalu z roku 2022.

Obrovskou pýchou je pro mě také naše hudební soběstačnost. Podařilo se nám totiž něco výjimečného – pro každé naše těleso máme dnes vlastní muziku. Své vlastní muzikanty tak mají jak dětské složky Čekanka a Krušpánek, tak i dospělá Mladá Haná, hlavní soubor Haná a naši senioři ve StrHané. To je na folklorní scéně obrovská devíza. Velký podíl na tom má Lenka Černínová, která pod velkobystřickou pobočkou ZUŠ „Žerotín" Olomouc naše mladé muzikanty skvěle vychovává a bez níž by to v této podobě nebylo možné.

Jakým způsobem padesáté výročí oslavíte a na co se mohou těšit diváci?
Hlavní slavnostní představení k našemu výročí se uskuteční v sobotu 7. listopadu od 19:00 hodin v překrásných prostorách Moravského divadla v Olomouci. Diváci se mohou těšit na bohatý a pestrý program, ve kterém se představí všechny složky našeho souboru od těch nejmenších školáků až po zkušené matadory. Bude to večer plný hanácké písně, tance, humoru, nádherných krojů a vzpomínek na uplynulé půlstoletí. Všechny srdečně zveme!

Co byste souboru Haná přál do dalších padesáti let?
Především energii, nadšení a dobré zázemí. Přál bych mu, aby si udržel tak soudržnou partu lidí, jakou má dnes, a aby k nám dál nacházely cestu nové děti, které budou s hrdostí oblékat hanácký kroj.

A také aby v hledišti vždy seděli diváci, kterým naše hanácké písničky udělají radost a vykouzlí úsměv na tváři.

Broňa Millá: Když vidím plné jeviště, hřeje mě to u srdce

Před padesáti lety stálo u zrodu folklorního souboru Haná ve Velké Bystřici pět párů mladých lidí, které spojila radost z tance a společně stráveného času. Jednou z nich byla i Bronislava Millá, která soubor provází celým svým životem. Začínala jako tanečnice, dvě desetiletí vedla dětský soubor a postupně se začala věnovat také hanáckým krojům. Jak vzpomíná na začátky a co jí půlstoletí s folklorem přineslo?

Vzpomenete si ještě na své začátky v souboru Haná? Co vás tehdy přivedlo k myšlence založit vlastní soubor?
Byli jsme mladí, plní elánu a po hanácké svatbě, kterou jsme předváděli při oslavách ve Velké Bystřici, se nám jednoduše nechtělo vrátit kroje zpátky do kufru. Hlavně nás ale bavila parta mladých lidí, která se kolem této události vytvořila. Dalším impulzem bylo sobotní vystoupení folklórního souboru Slovenského národního povstání, dnešního Dunajce, jeho hanácké větve. Říkali jsme si, proč bychom něco podobného nemohli mít také u nás v Bystřici.

Dali jsme tedy dohromady deset lidí, pět tanečních párů, a už v září roku 1975 jsme začali tancovat pod vedením paní učitelky Schwarzové. Sami bychom to nezvládli, potřebovali jsme někoho, kdo nás povede. Paní učitelka se nás ujala a později sama cítila, že potřebujeme další odborné vedení. Oslovila proto doktora Běhala, který se nás následující rok ujal. A od té doby se soubor začal skutečně rozvíjet. My jsme vlastně tancovali už tři čtvrtě roku před jeho oficiálním vznikem. Bylo to kouzelné období, plné nadšení a energie. Velkou zásluhu na tom měly právě oslavy ve Velké Bystřici a paní učitelka Schwarzová, která nás dokázala dát dohromady.

Začínala jste jako tanečnice, ale u souboru jste zůstala i v dalších rolích. Jak se Vaše působení v průběhu let proměňovalo?
Prošla jsem si v souboru vlastně vším. Nejdříve jsem tancovala společně se svým mužem. Později, protože jsem patřila k nejstarším členům, jsem se začala věnovat dětem. Dětský soubor jsem vedla dvacet let. Mezitím jsem se stále více zajímala o hanácké kroje a prohlubovala si své znalosti. Tomu se věnuji dodnes. Jak šel čas a přibývaly roky, měnila se i moje role v souboru. Vždycky jsem ale dělala to, co bylo potřeba a co jsem mohla nabídnout.

Co Vám těch padesát let se souborem osobně dalo?
Nesmírně mě to obohatilo. Folklor se stal mou životní cestou. Předtím jsem měla spoustu různých aktivit. Byla jsem v Sokole, hrála divadlo a věnovala se dalším věcem. Ale od poloviny sedmdesátých let se všechno soustředilo právě na folklor. A představte si, že už je to padesát let! Celý život mě to provází, naplňuje a stále baví.

Když se dnes ohlédnete za historií souboru Haná, na co jste nejvíce pyšná?
Na jednu jedinou věc. Když vidím, kolik lidí dnes v souborech působí, říkám si, že nás tehdy bylo jen pět párů, deset mladých lidí, a podívejte se, co z toho vzniklo. Dnes máme čtyři soubory a za ta léta se do jejich činnosti zapojily desítky, možná stovky lidí. Ať už bylo dobře, nebo špatně, ať se za těch padesát let dělo cokoliv, tahle aktivita se neztratila.

Naopak se rozrostla do něčeho, co má ve Velké Bystřici své pevné místo. A za to patří velký dík všem, kteří k tomu přispěli a pomohli dostat soubor na takovou úroveň.

Vzpomínám si, když jsme v roce 1977 připravovali první dožínky. Tehdy jsme přišli požádat o pomoc představitele Národní fronty. Trochu se na nás dívali s nedůvěrou. Ne ve zlém, ale asi si říkali, že je to jen nějaký nápad mladých lidí a kdo ví, jestli jim to vydrží. A podívejte se, jak to dopadlo! Když dnes vidím plné jeviště aktivních členů všech čtyř souborů, úplně mi to stačí. To mě opravdu hřeje u srdce. Jsem šťastná, že jsme tehdy začali a že jsme to nevzdali.

Co byste vzkázala dnešním mladým členům souboru Haná?
Přála bych jim, aby z toho měli stejnou radost, jakou jsme měli my. A hlavně aby se nebáli být aktivní, něco dělat a věnovat se tomu naplno. Vždycky říkám, že je vlastně jedno, jestli člověk dělá sport, folklor nebo něco úplně jiného. Důležité je, aby mladí lidé měli nějakou aktivitu, která je baví a naplňuje. A pokud si vyberou právě folklor, mají obrovské možnosti. Je v něm zpěv, tanec, pohyb, herectví, kroje. Každý si může najít to svoje, může se tam vyřádit, vyblbnout, projevit se tak, jak ho to baví. A hlavně je to láska na celý život. Když člověk něco dělá s chutí a má kolem sebe lidi, se kterými je mu dobře, může mu to dát strašně moc. Vznikají přátelství, někdo si tam třeba najde i životního partnera. A právě to je na tom všem krásné.

KNIŽNÍ NOVINKY

NA MĚSÍC LISTOPAD

Freida McFadden

Přítel

Sydney chodí s pohledným lékařem. Okolo však řádí vrah, který vraždí ženy přímo na rande. Sydney začíná mít podezření, že její přítel není bezchybný a někdo ji sleduje.

Iliana Xander

S láskou máma

Po matčině pohřbu dostane Mackenzie záhadný dopis s prvním listem z jejího deníku. Postupně přicházejí další odhalení a Mackenzie začne rozkrývat dávná rodinná tajemství.

Luna Graves

Čarodějky z Podivína

Čarodějná dvojčata Bela a Dona se těší na ples běžné základní školy. Nesmí se však před lidmi prozradit. Vtipný příběh o malých čarodějkách, přátelství a světě lidí.

Marie Lamballe

Kavárna U Anděla

Při úklidu po vloupání objeví rodina fotku z doby založení kavárny a zjistí, že podnik slaví 75 let. Příjezd bývalé přítelkyně s šokující novinkou však ohrozí jeho budoucnost.

Radka Lienertová

Hurá do Kaktusova

Nespokojený kaktus touží najít domov plný kaktusů – Kaktusov. Děti z domova U Sluníčka místo vypátrají a společně se tam vydají. Skvělé první čtení pro děti.

Telefon: 728 175 687 / e-mail: knihovna@muvb.cz

KNIHOVNA - KREATIVNÍ CENTRUM,
(vstup z nádvoří zámku)
Zámecké náměstí 775, Velká Bystřice

www.knihovna.velkabystrice.cz

ŠKOLA

Šesťáci vyrazili za společnými zážitky do Hrubé Vody

Jak lépe zahájit společnou cestu na druhém stupni než dvěma dny plnými zážitků, spolupráce a nových výzev? Právě to zažili žáci 6. A během adaptačního kurzu v Hrubé Vodě, který se uskutečnil ve dnech 15. a 16. září.

Program připravený lektory z Newman School byl nabitý aktivitami, při nichž si žáci procvičili týmovou spolupráci, vzájemnou komunikaci i důvěru. V průběhu kurzu plnili rozmanité úkoly, soutěžili v týmech a učili se, že k úspěchu často vede společné úsilí a podpora ostatních.

Nechyběly ani zážitkové hry, které mezi žáky sklidily velký úspěch. Silným zážitkem byla večerní stezka odvahy osvětlená svíčkami. Velké nadšení vzbudila také překupnická hra s loděmi, která prověřila nejen strategické myšlení, ale i schopnost spolupracovat.

Dva dny v krásném prostředí Hrubé Vody utekly velmi rychle. Žáci se lépe poznali, navázali nová přátelství a odvezli si řadu společných vzpomínek. Adaptační kurz jim pomohl stmelit třídní kolektiv a vytvořit příjemnou atmosféru, ze které budou moci čerpat po celý školní rok.

Jitka Hrabalová

Šesťáci z 6. B vyrazili za dobrodružstvím na Radíkov

Druhý týden v září se téměř celá třída 6. B vydala pěšky na třídenní adaptační kurz. Protože ji nově tvoří děti z Přáslavic a Velké Bystřice, bylo hlavním cílem kurzu lépe se poznat, navázat nová kamarádství a vytvořit partu, která bude držet při sobě.

Trasa vedla přes Svatý Kopeček až na Radíkov, kde žáci strávili dva dny včetně nocování v chatkách. Počasí jim přálo, a tak mohli celý pobyt trávit venku, což si opravdu užili.

Během kurzu si zahráli spoustu poznávacích her, individuálních i týmových. Nechyběla ani návštěva Lanového centra Veverák, která byla pro některé žáky pořádně emotivním zážitkem. Večer si společně opekli špekáčky nad ohněm a žákyně připravily stezku odvahy kolem chatek. Na závěr je čekala pěší túra zpět ke škole.

Pobyt se samozřejmě neobešel ani bez drobných karambolů. Došlo i na lehčí zranění kotníku a sem tam nějakou tu náplast na drobné oděrky. I to ale k podobným dobrodružstvím patří.
Velké poděkování patří také radíkovské kuchyni za výborná jídla, která žákům během pobytu dodávala energii na všechny aktivity

A jaký je výsledek celého „adapťáku“? Třída teď drží pospolu, žáci se navzájem podporují, pomáhají si a přirozeně mezi nimi vznikají nová kamarádství. Jsou zkrátka živí, přátelští a plní energie.

Byly to tři fantasticky strávené dny, na které budou všichni ještě dlouho vzpomínat!

Šárka Zdařilová

Šesťáci z 6. C vyrazili za společnými zážitky do Geniátoru

Žáci 6. C z Masarykovy základní školy Velká Bystřice se 11. září vydali do Geniátoru v Hlubočkách, kde je čekal jednodenní adaptační kurz. Jeho cílem bylo lépe se poznat, posílit vzájemnou spolupráci a udělat další krok k vytvoření dobrého třídního kolektivu.

Během dne se zapojili do seznamovacích her, společných úkolů i tvořivých aktivit. Vyzkoušeli si například kaligrafii a pustili se také do výroby vlastních pojízdných vozítek. Při jednotlivých činnostech si procvičili nejen zručnost a kreativitu, ale také komunikaci, spolupráci a hledání společných řešení.

Zvláštní místo v programu měla tvorba třídní kroniky a časové schránky. Do ní žáci vložili vzkazy pro své budoucí já. Zapečetěnou schránku společně otevřou až v 9. třídě, kdy budou moci zavzpomínat na své začátky na druhém stupni.

Adaptační den nabídl šesťákům příležitost poznat spolužáky zase trochu jinak než ve školních lavicích. Zároveň jim připomněl, že dobrá třída nevzniká sama od sebe, ale buduje se společnými zážitky, vzájemnou důvěrou a ochotou spolupracovat.

Michal Čermák, třídní učitel

Erasmus+ přivede do Velké Bystřice učitele z Turecka i Kypru

Pět učitelů z Turecka, další dva z Kypru, cesta pedagogů na Slovensko nebo společný kalendář s polskými školáky. To jsou jen některé z aktivit, které Masarykova základní škola připravuje v rámci mezinárodního programu Erasmus+.

V listopadu přijede do Velké Bystřice pět učitelů z tureckého města Konya. Budou sledovat výuku, seznamovat se s fungováním školy a vyměňovat si zkušenosti s místními pedagogy. Ve druhém pololetí škola očekává také návštěvu dvou učitelů z Kypru.

Za zkušenostmi do zahraničí vyrážejí i místní pedagogové. Za sebou mají metodický kurz zaměřený na využití umělé inteligence ve výuce, v plánu je další výukový pobyt a job shadowing, tedy stínování práce kolegů. V listopadu se dvě učitelky mateřské školy vydají do Považské Bystrice na Slovensku, kde se seznámí s prací tamních kolegyň.

Společný kalendář s polskými školáky

Zajímavé aktivity přináší také spolupráce se školou v polském městě Jastrzębie-Zdrój. Loňští páťáci navázali kontakt s polskými dětmi v červnu, kdy se společně zapojili do mezinárodní přehlídky plakátů ke Dni Země. Plakáty vytvářeli v hodinách výtvarné výchovy.

V září se už jako šesťáci setkali s polskými kamarády při druhé online schůzce. Společně se domluvili na přípravě kalendáře na rok 2027. Žáci z Velké Bystřice pořídí fotografie z města s polskou pohádkovou postavičkou pejskem Reksiem, zatímco jejich polští vrstevníci budou fotografovat českého Krtečka.

Spolupráce by se měla přesunout také z online prostředí do skutečného světa. Škola plánuje cestu přibližně deseti žáků do partnerské školy v Polsku, kde by se měli setkat také se skupinou dětí a učitelů ze Švédska. Vedle poznávání nového prostředí dostanou příležitost procvičit si cizí jazyk a osobně poznat své zahraniční kamarády.

Libuše Sandrová

Erasmus+

Do školní ligy v miniházené se zapojili i prvňáci

První kolo Velkobystřické školní ligy v miniházené se uskutečnilo 15. října ve školní hale. Vedle domácích hráčů se turnaje tradičně zúčastnily také týmy základních škol z Tršic, Bystrovan, Šternberka a Prosenic.

K mladším a starším žákům se tentokrát přidali i ti nejmenší – prvňáci, pro které byla připravena samostatná skupina. Během dopoledne se odehrála řada zajímavých utkání, v nichž nechyběly napínavé momenty ani pěkné sportovní výkony.

Pozornost si získali především nejmladší hráči, kteří se s chutí pustili do svých prvních turnajových zápasů. Ve starších kategoriích pak zaujaly nejen individuální dovednosti hráčů, ale také týmová spolupráce a nadšení ze hry.

Poděkování patří všem trenérům a pomocníkům, kteří se podíleli na přípravě a organizaci turnaje, i divákům, kteří přišli hráče podpořit a přispěli k příjemné atmosféře sportovního dopoledne.

Další kolo Velkobystřické školní ligy v miniházené je naplánováno na 12. listopadu.

Radka Zemanová

Třeťáci poznávali Olomouc od muzea až po kostelní věž

Žáci třetích tříd se v rámci prvouky vydali poznávat Velkou Bystřici i Olomouc. Nejprve si při pátrací hře prošli významná místa svého města a o týden později zamířili do krajského města, kde navštívili Vlastivědné muzeum v Olomouci a historické centrum.

Po příjezdu se jedna třída vydala do muzea na program s názvem Naši chlupáči, zatímco druhá si prohlédla centrum města. Poté se obě skupiny vystřídaly.

Muzejní program žákům interaktivní formou představil savce žijící v našem okolí. Děti si prohlédly expozici věnovanou přírodě Olomouckého kraje, pomocí indicií pátraly po jednotlivých zvířatech a následně o nich zjišťovaly další informace. Navštívily také výstavu o historii Olomouce.

Při procházce historickým centrem třeťáci viděli i známého zloděje na budově Muzea umění. Jejich trasa vedla kolem Konviktu, kaple sv. Jana Sarkandra, vily Primavesi a kostela sv. Michala. Prohlédli si také obě náměstí s kašnami, radnici a orloj.

Na závěr vystoupali na věž kostela sv. Mořice, odkud si mohli Olomouc prohlédnout z výšky. Pro některé děti byl výstup výzvou, ale všechny jej zvládly. Odměnou jim byla sladká svačina z pekárny.

Jaromíra Pazderová

SPORT

SPORTOVNÍ LEGENDY VELKÉ BYSTŘICE

Seriál Bystřických novin připomíná osobnosti, které utvářely sportovní život ve městě. Průvodcem seriálu je pamětník a dlouholetý sportovní organizátor Zbyněk Voráč.

Jiří Barvíř starší: Házenkář, trenér a pokračovatel rodinné sportovní tradice

V dalším díle seriálu Sportovní legendy Velké Bystřice představujeme Jiřího Barvíře staršího – někdejšího výborného házenkáře a především uznávaného trenéra, který vychoval několik generací hráčů. Jeho příběh je zároveň příběhem celé sportovní rodiny, v níž se láska k házené, volejbalu i místnímu sportu předává z generace na generaci.

Tento článek o další významné sportovní osobnosti města se tvořil v úplně jiné atmosféře než ty předchozí, které vyšly v únorových až zářijových číslech tohoto roku ve Velkobystřických novinách.

Čím se článek liší od předchozích článků? Jako autor jsem měl možnost navštívit žijící osobnost, na rozdíl od těch předchozích a některých, co budou následovat. Byl jsem přijat v rodině, kde vyprávění probíhalo ve vůni skvělé bublaniny, s kávou a dvoudeckou bílého vínka. Při setkání s bývalým spoluhráčem, trenérem a kamarádem nám asistovala i hostitelka, Jirkova drahá polovička – manželka Eva. A ta o bystřickém sportu toho ví velmi hodně.

Souputníci Jirky Barvíře st. o něm říkají, že byl nejlepším trenérem házené ve Velké Bystřici z celé plejády trenérů. A že jich bylo a je v naší obci!

Až mi někdy přijde nespravedlivé, že se o Jirkovi každý zmiňuje v superlativech coby o trenérovi, a že se přitom upozaďuje, že byl i výborný aktivní hráč. Sehrál jsem s ním v jednom družstvu mnoho utkání a po mnoho roků. Byl to pilíř obrany – postavou, přehledem a razancí. Byl rozehrávačem vytvářející brankové příležitosti pro nás ostatní. I když góly uměl také dávat. Slávu v kolektivním sportu většinou sklízejí střelci branek. A to nějak nechával na ostatních spoluhráčích.

Těžko říci, zda to byl rys jeho skromnosti či vědomý osobní příspěvek hráče k vítězství v utkáních. Začínám se přiklánět k první variantě. I při přípravě tohoto článku bylo velmi obtížné od Jirky získat jeho vyjádření, jakých úspěchů ve svém sportování si cení nejvíce.

Ale léta začala přibývat a jak Jirka říká: „z rozjetého vlaku se nevyskakuje“. Nechtěl za sebou zavřít dveře co by házenkář a přestat se stýkat s kamarády. Trénování se stala pro něj zákonitá volba a s nadsázkou se dá dnes říci, že i osudem. Jakousi visačkou osobnosti.

Zajisté, je to podloženo odhodláním, pílí, volným časem a uměním házené rozumět.

Jeho orientace na trénování se zrodila v době, kdy v tehdejším oddíle házené téměř neexistovala nějaká teoretická výzbroj – literatura o házené. Jirka ji začal shánět jako prvotinu rodící se knihovny o trénování házené ve Velké Bystřici. A tu samo sebou vřele doporučoval všem ostatním trenérům k pročtení a k následným vzájemným konzultacím a konfrontacím s ostatními metodami trénování svěřeného družstva.

Svatební foto J.Barvíř st. s manželkou

Podařilo se. Získal i publikace českých házenkářských autorit, včetně paní prof. Dr. Jany Šafaříkové orientované na mládež a pana Ing. Františka Táborského k metodice vedení útoku. Mimochodem pan Táborský je dodnes členem Exekutivy EHF (Evropské federace házené). S oběma navázal Jirka Barvíř st. i osobní kontakt, kdy jej pozvali na odborné přednášky do Nymburka a kde také úspěšně složil zkoušky na trenéra II. třídy, ojedinělé to záležitosti v okrese Olomouc v té době.

Jirka Barvíř st. přinesl do své práce trenéra zajímavé „metody“. Např.: „V družstvu musíte mít hráče na všechny činnosti, ne jediného či dva, co zajišťují vše. Musí to být rozloženo na co největší počet hráčů – specialisty na bránění, na střílení gólů, na diskuse s rozhodčím, na lajnování, na nošení míčů, na dělání srandy v družstvu, apod.“.

Dnes se na toto jeho moudro díváme shovívavě, ale tehdy to byla hodně dobrá devíza. Házená je kolektivní sport a v kolektivu je nezbytná soudržnost a součinnost, v tom je jeho síla a zárodky úspěchů.

Jirka Barvíř st. trénoval postupně všechny kategorie. Po mém zesnulém otci převzal vypiplané starší žáky, přivedl je do ligového dorostu, až skončil u mužů. Ve všech kategoriích získala družstva jím vedená určité úspěchy a poháry, je jich na hřišti Na Letné plná vitrína.

Rukama mu prošel nespočet hráčů. A jak to tak již v životě chodí, jeho vliv a trenérské řemeslo začali vnímat a pociťovat na vlastní kůži členové jeho rodiny. Oba synové – Petr a Jiří – se vypracovali na hodně dobré házenkáře. Jirka Barvíř ml. začíná být i oporou nové trenérské generace současnosti orientované na mládež.

Ne jinak to bylo s ženskou částí rodiny. Manželka Eva sice házené rozumí, ale svou sportovní aktivní dráhu absolvovala ve volejbalovém oddíle Velké Bystřice. A může se i pochlubit úspěchy – děvčata vyhrála i známý velký celorepublikový turnaj v Dřevěnicích za účasti televize. A v neposlední řadě má i svou pokračovatelku v dceři Evě Nemravové. Ta mimo aktivní hru táhne volejbalový oddíl společně s Jindřiškou Hořínkovou.

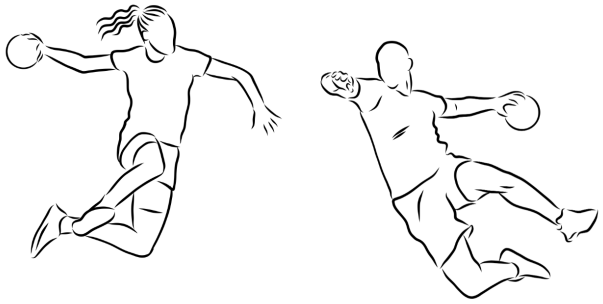
Když se zamyslím jako autor článků o velkobystřických sportovních osobnostech se snahou zobecnit přínosy a metody práce při sportování v obci / městě, je rodina Jirky Barvíře st. názorným příkladem, jak přenést zkušenosti a rodinou tradici na další pokračovatele. A také na stabilizaci hráčů, aby neodcházeli do jiných lokalit. S tímto podtextem je také účelné míti v obci jak mužskou, tak ženskou sportovní složku. Hráči a hráčky se poznají, mají stejné koníčky, založí zde rodiny a vychovají pokračovatele a přispívají tak k velmi dobrému sportovnímu vyžití všech ostatních, kteří mají v obci sport rádi.

On totiž i Jirka Barvíř st. měl své předchůdce, a ne lecjaké. Jeho táta i praděda byli „velkými pantáty“ a funkcionáři v tehdejším Sokole a měli tam vlivné slovo.

Ale to bychom se již dostali někam jinam, do jiné doby a mravů, než kam se ubírá sportovní život v současné době. I ve Velké Bystřici.

Buďte zdrávi, všichni Barvířovi!

Sepsáno z podkladů a vyprávění Jirky Barvíře st., jeho manželky Evy a autora článků Zbyňka Voráče.

Barvíř Jiří st. s ligovými dorostenci

ZÁJMOVÉ SPOLKY A ORGANIZACE

Velkobystřičtí senioři vyrazili vlakem za poznáním i odpočinkem

Tři výlety, tři různá místa a pokaždé jiný program. Členové Klubu seniorů z Velké Bystřice letos cestovali vlakem do Starého Města u Uherského Hradiště, Velkých Losin a Jeseníku. Poznávali umění vytvořené z kovového odpadu, užili si koupání v termálních lázních a vydali se také po stopách čarodějnických procesů.

První výlet zavedl seniory 27. května do Kovozoo ve Starém Městě u Uherského Hradiště. Prohlédli si zde unikátní, převážně zvířecí sochy vytvořené výhradně z kovového odpadu a obdivovali nápaditost i zručnost jejich tvůrců. Expozice ukázala, jak mohou vyřazené součástky získat nové využití.

Druhá cesta, 24. června, směřovala do termálních lázní ve Velkých Losinách. Výletníci si užili koupání v příjemně teplé vodě venkovního bazénu a nechybělo ani cvičení s hudebním doprovodem.

Poslední výlet se uskutečnil 24. září a jeho cílem byl Jeseník. Senioři si prohlédli město a navštívili expozici ve Vodní tvrzi, která je zavedla do 17. století, do doby čarodějnických procesů na Jesenicku.

Cestování vlakem je pro členy Klubu seniorů příležitostí poznávat nová místa, aktivně trávit volný čas a setkávat se s přáteli. Letošní výlety nabídly pokaždé něco jiného – od technické tvořivosti přes odpočinek a pohyb až po poznávání regionální historie.

Za Klub seniorů Zdeňka Krylová

Podzim v o-kruhu patří dětem, tvoření i společným setkáním

Od výměny oblečení a hraček přes uspávání broučků až po besedu o bylinkách. Rodinné centrum o-kruh má za sebou několik podzimních akcí a od září se věnuje také pravidelným kurzům pro děti různého věku. V nabídce nechybí pohyb, hudba, tvoření ani poznávání přírody. Rodiče s dětmi mohou navíc každé pondělí využít bezplatnou hernu.

Říjnový SWAP se letos uskutečnil v místní Orlovně, kde dostaly oblečení pro děti i dospělé a hračky šanci na další využití. Návštěvníci si mohli vybrat věci, které jim ještě poslouží, a zároveň předat dál to, co už doma nepotřebují. SWAP je příležitostí, jak dát věcem druhý život, ušetřit a zároveň myslet na životní prostředí. Děkujeme všem, kteří se zapojili.

Velkou radost nám udělalo také tradiční **Uspávání broučků v Zámeckém parku**. Děti na jednotlivých stanovištích plnily hravé úkoly a pomáhaly broučkům připravit se na zimu. Nechybělo tvoření lucerniček, pohybové a smyslové aktivity ani společné opékání špekáčků. Ani chladnější počasí a občasné přeháňky neodradily velké množství rodin s dětmi.

Další setkání patřilo bylinkáři **Vláďovi Vytáskovi**, který návštěvníkům představil byliny vhodné především pro podporu imunity v chladných dnech. Během besedy mohli účastníci ochutnat bylinkový čaj připravený z nasušených bylin přímo od pana bylinkáře. Setkání se uskutečnilo v nově zrekonstruovaných prostorách knihovny v přístavbě zámku. Nechybělo ani narozeninové přání našemu hostovi. Děkujeme Vláďovi za sdílení jeho znalostí a všem účastníkům za návštěvu.

Pravidelné kurzy a programy od září

S novým školním rokem se v o-kruhu znovu otevřely pravidelné aktivity pro děti různého věku, od miminek přes předškoláky až po školáky.

Maminky s miminky mohou navštěvovat **miminkovské cvičeníčko**, pro o něco starší děti, které už umí chodit, je určeno **cvičení pro nejmenší**. Společně s rodiči při něm poznávají různé pohybové aktivity a rozvíjejí své schopnosti. Dětem od dvou do čtyř let je určen kroužek Divočina, zaměřený na rozvoj pohybových dovedností.

Součástí nabídky je také **adaptační miniškolka**, která dětem usnadňuje přípravu na nástup do mateřské školy. Postupně si zvykají na nové prostředí, paní učitelky, kamarády i společná pravidla. Vše se přizpůsobuje potřebám jednotlivých dětí, aby získaly větší jistotu, samostatnost a důvěru v nové prostředí.

Hudbě, rytmu a pohybu se věnuje **Rytmíček**. Děti se prostřednictvím písniček, říkadel, tanečků a jednoduchých hudebních her učí vnímat rytmus, poslouchat melodii a doprovázet písničky pohybem i jednoduchými nástroji.

Děti z mateřské školy se mohou v kroužku **Angličtina** hravou formou seznamovat s anglickým jazykem. V **Kreativní dílně** zase tvoří z různých materiálů a zkoušejí výtvarné techniky.

Pro zvídavé děti jsou připraveny programy **Astronomie** a **Malý biolog,** ve kterých poznávají vesmír, přírodu a živé organismy.

V nabídce nechybí ani pravidelný **keramický workshop**, při kterém vznikají výrobky z hlíny, nebo **ekologické programy**, v nichž děti poznávají přírodu prostřednictvím her a názorných aktivit.

Zastavte se u nás i jen tak!

Nemusíte se hlásit do žádného kurzu ani plánovat zvláštní program, abyste k nám mohli přijít. Každé pondělí od 9.00 do 11.30 hodin vás zveme do volné herny, která je zdarma. Přijďte si s dětmi pohrát, seznámit se s dalšími maminkami, popovídat si, dát si kávu nebo si jen na chvíli odpočinout od každodenního shonu.

Rodinné centrum o-kruh je tu pro všechny generace. Těšíme se na známé tváře i na ty, které k nám zavítají poprvé. Dveře máme otevřené a rádi vás u nás přivítáme!

22. VÝSTAVA
OBRAZŮ A FOTOGRAFIÍ
v orlovně

15.–22. 11. 2026

Zahájení výstavy 15. 11. 2026 v 16:00 hod.
krátkým koncertem žáků ZUŠ Žerotín

Vystavují malíři a fotografové našeho regionu
Otevřeno pondělí–neděle od 14 do 17 hod.
Vstupné dobrovolné

Sokolský závod zdatnosti

Děkujeme všem malým sportovcům i jejich rodičům, kteří se v sobotu 19. 9. zúčastnili sokolského závodu zdatnosti. Startovalo se na hřišti na Letné a děti byly podle věku rozděleny do tří kategorií – předškoláci, děti z 1. a 2. tříd a děti ze 3. a 4. tříd. Trasa mladších vedla kolem hřiště pro výcvik psů a zpět na Letnou, nejstarší kategorie vedla kolem přehrady. Na cestě čekala na závodníky řada pestrých úkolů a sportovních výzev. Děti si vyzkoušely například skákání v pytlích, hádání obrázků, základy zdravovědy, střelbu ze vzduchovky nebo trefování šipkami do terče a mnoho dalších aktivit.

Všichni závodníci se s úkoly poprali s velkým nasazením a radostí. Bylo vidět, že si závod užívají, a právě to nám udělalo největší radost. Děkujeme všem za účast a těšíme se na další společná sportovní setkání!

Jarka Pechová

Václav Langer, Petr Hulička a Ondřej Steiner

Alžběta Zaoralová, Klaudie Polcrová a Klára Dostálová

SERIÁL O DRŽITELÍCH CENY MĚSTA VB

Osobnosti, které tvoří tvář našeho města

Cena města Velká Bystřice patří těm, kteří se svým životem, prací nebo odvahou nesmazatelně zapsali do jeho příběhu. Od roku 2005 tak město oceňuje osobnosti a kolektivy, které přispěly k jeho rozvoji, dobrému jménu i společenskému životu. V tomto seriálu postupně představujeme jednotlivé laureáty – jejich životní příběhy, práci i to, jakou stopu v našem městě zanechali.

Bronislava Millá – Strážkyně hanácké paměti

Když se řekne hanácký kroj, lidová píseň nebo folklorní tradice našeho města, mnohým se vybaví i jméno Bronislava Millá. Patří k osobnostem, které po celý život pomáhaly uchovávat kulturní dědictví Hané a předávat je dalším generacím.

Broňa se narodila 18. dubna 1951. Kořeny její rodiny jsou pevně spjaty s Velkou Bystřicí, kde prožila významnou část svého dětství. Zásadní vliv na ni měla její babička, u níž trávila mnoho času. Ve svých vzpomínkách často vypráví o setkávání se starší generací, která ještě uchovávala živou paměť staré Hané. Naslouchala příběhům lidí, kteří prožili válku, první republiku i proměny venkovského života. Z jejich vyprávění poznávala svět, který už pomalu mizel, ale který v sobě nesl silný vztah k rodné zemi, práci i tradicím. Právě tato setkání v ní vypěstovala zájem o historii každodenního života na Hané a potřebu uchovat ji pro budoucnost. Jedním z nejsilnějších dětských zážitků byly chvíle strávené u babiččina „pokladového“ šuplíku, v němž byly schovány části starého hanáckého kroje. Malá Broňka sledovala, s jakou úctou babička bere do rukou stuhu či šátek a jak při tom vzpomíná na své mládí. Tehdy v ní vznikl celoživotní vztah ke krojům a folkloru.

Po maturitě na střední ekonomické škole nastoupila nejprve do podniku Sigma, později do Moravie. Nejdéle ale působila na velkobystřické radnici jako matrikářka. Při této práci mohla být v těsném kontaktu s prostředím, sousedy, místními reáliemi a čerpat z nich.

Broňa nikdy nemohla být bez aktivní společenské činnosti. Od dětství to byl Sokol, jako ochotnice zažila „zlatou éru“ bystřického divadla. Velkou školou pro ni byl skauting, díky němuž se naučila vůdcovství a rozvinula organizační schopnosti, což se snoubilo s její přirozenou autoritou a mimořádným citem zejména pro práci s mladými lidmi. Všechno vyústilo v roce 1975, kdy byla jednou z aktérek hanácké svatby a následně a stála u zrodu folklorního souboru Haná.

Její nejvýznamnější stopa vede především k práci s dětmi. V roce 1984 se stala vedoucí dětského folklorního souboru Slaměnky, který vedla bezmála dvacet let, až do roku 2003. Generacím dětí předávala nejen taneční kroky a písně, ale také vztah k rodnému kraji a jeho tradicím. Mnozí dnešní dospělí si dodnes vybavují první vystoupení v kroji, zkoušky nebo cestování po festivalech, které pod jejím vedením zažili. Děti a dospívající si získávala svou trpělivostí, laskavostí i nadšením, ale dokázala spojovat i lidi různých generací kolem společného zájmu o hanácké tradice.

Vedle práce v souborech se dlouhodobě věnovala studiu hanáckého lidového oděvu. Setkávala se s pamětníky, učila se od odborníků, porovnávala dochované části krojů, studovala historické fotografie a dokumentovala jejich podobu. Díky této mravenčí práci se stala uznávanou odbornicí na hanácký kroj. Své poznatky dnes předává na desítkách přednášek, besed, ať už ve školách nebo v domovech seniorů. „Mám pocit, že zájem roste,“ konstatuje s potěšením Broňa. „Důkazem je i zájem o krojové poradny pořádané při Setkáních Hanáků“. Výsledkem její práce je například i kniha Hanácký lidový oděv, která představuje cenný příspěvek k poznání regionální kultury. V další publikaci se věnovala i našemu unikátu – hanáckému svatebnímu koláči.

Broňa Millá všem současníkům ukazuje, že skutečná péče o kulturní dědictví nevzniká ve velkých institucích, ale především v každodenní práci lidí, kteří mají vztah ke svému kraji. Její celoživotní úsilí o zachování hanáckých tradic, práce s dětmi a péče o odkaz předchozích generací z ní činí jednu z nejvýraznějších osobností kulturního života Velké Bystřice. Právem se proto v roce 2006 zařadila mezi laureáty Ceny města.

Zdroj: www.pametnaroda.cz.

(red)

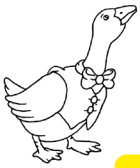

Hanácká svajba při oslavách 700 let Velké Bystřice (1975)

V hanáckém kroji (2009)

OSTATNÍ

TVARG

Svatomartinské husí hody u sládka
14.–15. 11. 2026

Rezervujte si včas své místo na tel. č. 739 619 039

- 250 ml Pravý husí kaldoun
- 50 g Husí játýrka s praženými mandlemi, rozpečená bagetka
- Křupavá čtvrtka husičky, pečená dozlatova, podávaná s bílým a červeným zelím a variací našich knedlíků
- 1 ks Náš voňavý jablečný štrúdl zalitý vanilkovým šodó

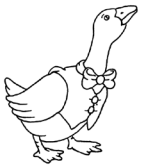
K menu ochutnejte náš svatomartinský speciál ležák 12,5 %

Svatomartinský speciál vaříme z čerstvého chmele z naší chmelnice na tři rmuty. Pivo je bronzově zabarvené s příjemnou hořkostí a typickou vůní.

Těšíme se na vaši návštěvu

www.tvarg.cz

KINO

Velký Týnec – LISTOPAD 2026

6. 11. pátek **18:00 hod.** 101 minut	**V SRDCI DIVOČINY** Muž a jeho pes. Ocitnou se v samém srdci té nejdrsnější divočiny a okolnostem navzdory se tu snaží přežít. Brad Pitt a životem otřískaný německý ovčák unikají v thrilleru Davida Ayera ze spárů Aljašky.	Produkce: USA Přístupný od 12 let Vstupné Kč 100,-
13. 11.pátek **18:00 hod.** 101minut	**KOJOT VRACÍ ÚDER** Kojot Vilda chce spravedlnost. Bere ji do svých rukou a pouští se do boje proti továrně, která vyrábí nebezpečné výrobky. Animovaná, akční komedie.	Produkce: USA Přístupný Vstupné Kč 80,-
20. 11. pátek **18:00 hod.** 94 minut	**OSAMĚLÝ VLK** Dokumentární drama sleduje život a bojové osudy stíhače RAF Josefa Františka nejen jako letecké eso, ale také jako člověka s vnitřními pochybnostmi a výjimečnou odvahou.	Produkce: Česko Přístupný Vstupné Kč 100,-
27. 11. pátek **18:00 hod.** 146 minut	**FJORD** Strhující morální drama, které proti sobě staví tradiční rodinné hodnoty a přísná pravidla norské organizace na ochranu dětí. Střet kultur, rodičovské lásky a práva rozhodovat o osudu vlastních dětí se děje v odlehlé části norských fjordů.	Produkce: Francie Dánsko, Švédsko, Rumunsko Přístupný od 12 let Vstupné Kč 100,-

Podrobný program kina najdete na www.velkytynec.cz – Život v obci/Kino

Prodej a předprodej vstupenek je 45 minut před začátkem filmového představení.

Nordic walking si vyzkoušeli i obyvatelé Velké Bystřice

Chůzi s holemi, která zapojuje celé tělo a je vhodná pro různé věkové kategorie, si mohli zdarma vyzkoušet zájemci ve Velké Bystřici. Ukázkovou lekci pro ně v sobotu 10. října připravil spolek Nordic walking Olomouc.

Účastníci se sešli u hotelu Zámek, kde se seznámili se základy správné techniky chůze s holemi. Následovala společná vycházka v okolí Velké Bystřice, při které si mohli vše prakticky vyzkoušet. Zájemci měli po předchozí domluvě možnost bezplatného zapůjčení holí.

Nordic walking je pohybová aktivita vhodná pro různé věkové kategorie i úrovně kondice. Spojuje pobyt na čerstvém vzduchu, přirozený pohyb a příležitost ke společnému setkávání.

Spolek Nordic walking Olomouc se věnuje také pořádání závodů. Letos 3. května uspořádal v nedalekých Mrsklesích závody České ligy Nordic Walking a dětské běžecké závody určené dospělým i dětem. Město Velká Bystřice jejich uspořádání podpořilo finanční dotací.

Spolek děkuje účastníkům ukázkové lekce za příjemné dopoledne a městu Velká Bystřice za podporu sportovních aktivit.

Další informace, výsledky závodu a fotografie jsou k dispozici na webu www.nordicwalking-olomouc.cz v sekci Závody (Mrsklesy 3. 5. 2026).

Ivo Šenk,
předseda spolku Nordic walking Olomouc, z. s.

V Bystřici v kondici

Zdraví Vás Cvičení s Petrou Jahoda Pěnkavovou a přináší každoroční ohlédnutí za pomalu končícím rokem. Děti měly možnost zúčastnit se tanečních kroužků, jarního nebo letního příměstského tábora. Každodenní shon a stres nás dospěláků se dařil a daří odbourávat při ranních i podvečerních hodinách v doprovodu hudby a nejrůznějších cvičebních pomůcek. Příznivcům cvičebních lekcí se nadále dostává stejného prostoru, a to vždy v pondělí a nově ve čtvrtek v tělocvičně Masarykovy ZŠ Velká Bystřice.

Od letošního roku však dostaly prostor i lekce zaměřené na zdraví a kondici. Koncept těchto lekcí nelze vystihnout jedním, ale spíše několika slovy – zpomalení, posílení, koncentrace, důraz na výdrž, více uvolňovacích a protahovacích prvků, nové cvičební pomůcky (např. fasciální válec). To všechno dohromady vytváří hodinu, jejíž hodnota není na první pohled viditelná v kapkách potu na čele nebo měřitelná počtem tepů za minutu, ale je ukrytá uvnitř každého samotného. O tom, že hodiny jsou stále oblíbenější a plní svůj účel, svědčí nejen nové tváře, které rozšířily naše řady, ale především kladná odezva našich zad, kloubů a zkrácených svalů.

Příměstský tábor, který i letos město finančně podpořilo formou dotace, byl skvělý. Orlovnou se linuly rytmy tropické Brazílie a karnevalové tóny vykouzlily úsměv a dobrou náladu každého účastníka. Potlesk závěrečnému pestrobarevnému a energií vyzařujícímu vystoupení všech táborníků v kulisách Latinské Ameriky nebral konce a byl tím nejlepším zakončením letošního tábora.

Jako každý rok bude i tento zakončen společným sportovně – relaxačním víkendovým pobytem v Jeseníkách, který se uskuteční první listopadový víkend (6. – 8.11.2026).

Pro více informací ke všem nabízeným kurzům, lekcím a akcím sledujte facebookové stránky (Cvičení s Petrou Jahoda Pěnkavovou).

S pozdravem a přáním všeho nejlepšího do roku 2027.

Petra Pěnkavová

Snoezelen – místo, kde se svět zpomalí a smysly ožívají

Dopřejte sobě i svým dětem chvíli klidu, objevování a příjemných zážitků.

V dnešní uspěchané době je někdy těžké najít chvíli, kdy se můžeme zastavit, zklidnit a vnímat svět kolem sebe bez spěchu a každodenních starostí. Právě takový prostor nabízí snoezelen – prostředí, které podporuje smyslové vnímání, relaxaci a přirozené objevování prostřednictvím všech smyslů.

Možná jste se s tímto pojmem ještě nesetkali. Snoezelen pochází z Nizozemska a jeho název vznikl spojením slov označujících čichání či zkoumání a podřimování či odpočinek. Nejde však jen o místnost s barevnými světly. Je to promyšlené prostředí, ve kterém se propojují světelné efekty, barvy, zvuky, příjemné vůně, různé povrchy a další smyslové podněty. Vše je přizpůsobeno potřebám člověka, jeho aktuálnímu rozpoložení 'a možnostem.

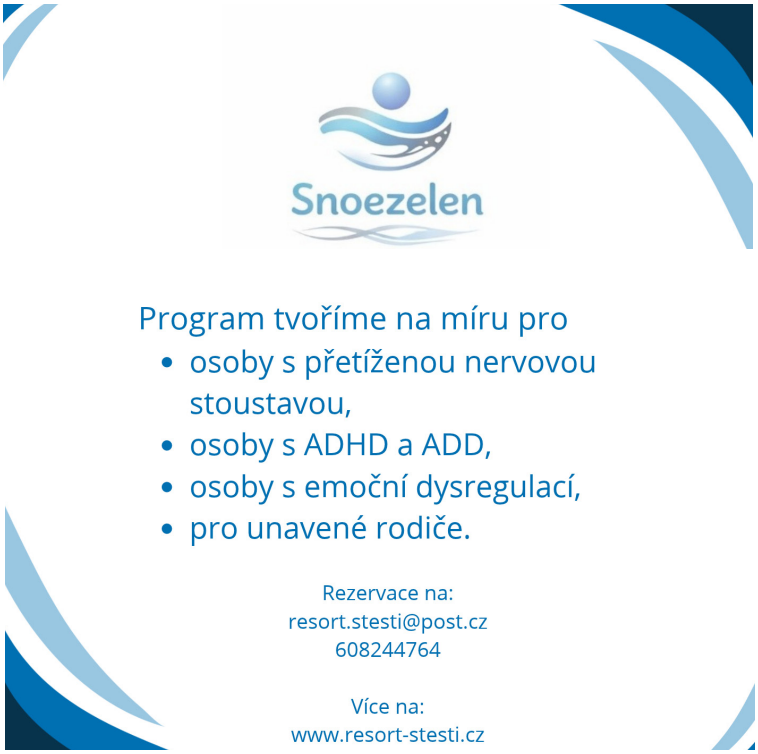
Snoezelen je určen dětem i dospělým. Dětem nabízí prostor pro hru, poznávání a rozvoj smyslového vnímání. Mohou pozorovat světelné prvky, objevovat různé materiály, poslouchat uklidňující zvuky nebo si jednoduše užívat chvíle v bezpečném a příjemném prostředí. Dospělým může přinést možnost zpomalit, odpočinout si a na chvíli vystoupit z každodenního shonu.

Velký přínos má snoezelen také pro děti, které potřebují individuální přístup, více času na zpracování podnětů nebo citlivější prostředí. Může být vhodnou součástí podpory dětí s obtížemi v oblasti smyslového zpracování, s poruchami pozornosti, autismem či jinými specifickými potřebami. Vždy záleží na konkrétním člověku a na tom, jaké prostředí mu vyhovuje.

Důležité je, že ve snoezelenu není nutné nic zvládnout, splnit ani dokázat. Každý může postupovat vlastním tempem, vybrat si, co je mu příjemné, a některé podněty naopak odmítnout. Někdo si chce hrát a objevovat, jiný potřebuje především klid a odpočinek. Právě respekt k individuálním potřebám je jedním ze základních principů snoezelenu.

Snoezelen tak není pouze místem pro relaxaci, ale také příležitostí k navazování kontaktu, společnému prožívání a posilování pocitu bezpečí. Zvláštní význam může mít i pro rodiče, kteří hledají pro své dítě nové možnosti rozvoje a chtějí mu dopřát čas věnovaný pouze jemu.

Přijďte objevit svět, ve kterém se nespěchá. Snoezelen nabízí prostor pro malé i velké, pro zvídavé objevitele i ty, kteří si potřebují odpočinout. Někdy totiž stačí příjemné světlo, jemný zvuk a chvíle pozornosti, aby se obyčejný okamžik proměnil v nevšední zážitek.

REKLAMA

Ing. Žoch Jiří

AUTOVRAKOVIŠTĚ

Horka nad Moravou
www.autovrakhorka.cz

Ekologická likvidace vozidel,
šrotování autovraků,
vystavení dokladu o likvidaci vozidla,
odvoz vozidel k likvidaci.

Vozidlo odhlásíme na evidenci MV
a ukončíme povinné ručení vozidla.

- vše zdarma -

- výkup vozidel za nejlepší ceny -

Ing. Jiří Žoch, Horka nad Moravou
tel. 606 724 755,
e-mail: zochjiri@seznam.cz

ekolikvidace vozidel
VELKÁ BYSTŘICE

zdarma ekologická likvidace
zdarma odtah
vystavení dokladu o likvidaci
odhlášení na úřadě
prodej náhradních dílů
pneuservisní práce

plnění klimatizace R134a a 1234 yf

Žižkova 894, Velká Bystřice (směr Mrsklesy)
PO-PÁ 9-17, SO 9-12
Tel. 608 800 361, www.autovrak.eu

VOLNÁ VSTUPENKA

STAVOTECH
stavební a technický veletrh

MODERNÍ DŮM

OLOMOUC
Výstaviště Flora
5. – 7. 11.

KROK K DOMOVU

Stavotech

Omnis pořadatel výstav T: 608 711 422, nasadil@omnis.cz, **www.omnis.cz**

KOVOŠROT VELKÁ BYSTŘICE

Výkup železa, mědi, mosazi, hliníku, kabelů s izolací a ostatního kovového odpadu. Odběr bílého a drobného elektra.

Stálý výkup autobaterií a kabelů s izolací

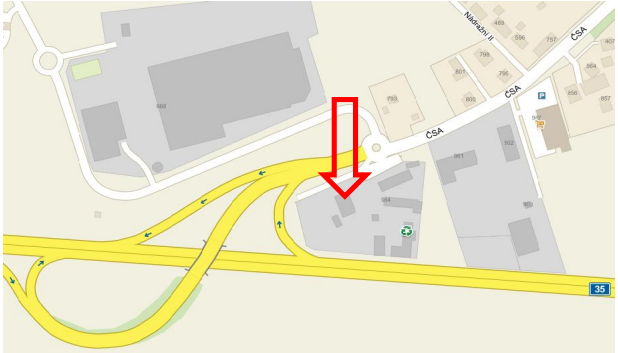
Peníze posíláme na účet nebo poštovní poukázkou na adresu v den výkupu.

Ul. ČSA 556, 100 m od kruhového objezdu vedle dřevo prodeje v plechové hale.

Provozní doba:

Út – Pá: 9.00 – 16.00 So: 9.00 – 12.00

Tel.: 723 105 222 **www.kovovb.cz**

ZAJISTĚTE SI SKVĚLÝ TÝM

Jsme Honeywell Olomouc a hledáme nové kolegy a kolegyně

CHCETE PRACOVAT V PERSPEKTIVNÍM LETECKÉM OBORU?

Nabízíme nadstandardní mzdové ohodnocení, příplatky za přesčasy a směny, příspěvek na dopravu a ubytování zdarma po dobu 6 měsíců. Staňte se součástí stabilní společnosti a podílejte se na vývoji špičkových leteckých technologií.

TADYJEBUDOUCNOST.CZ

Honeywell

Bystřické noviny č. 11/2026, vychází 27. 10. 2026. Periodický tisk územního samosprávního celku města Velká Bystřice. Vydává Město Velká Bystřice, Zámecké náměstí 79, IČO 00299651. Tel.: 585 351 371, e-mail: info@muvb.cz, www.velkabystrice.cz. 1× měsíčně. Redakční rada: Ing. Marek Pazdera, Ing. Martin Seidler, Ing. Jiří Pospíšil, Ph.D., Marcela Chumchalová, Mgr. Martina Skálová, Petr Nakládal, Bc. Petra Pášová; titulní strana: Zdeněk Polách. Náklad 130 výtisků, cena 1 výtisku 30 Kč.
Uzávěrka příštího čísla ke dni 16. 11. 2026. Evidenční číslo MK ČR E 12520. Tisk: Bystřická tiskárna.

Dle § 89 obč. zák. není potřeba svolení kohokoli k pořízení a využití jeho fotografie, pokud je použita ke zpravodajským účelům.

2026

Město Velká Bystřice

Tradice, folklor a řemesla regionu

14.11. Svatomartinské slavnosti

Kultura | Akce pro děti | Řemesla

15:00 h | Zámecké náměstí | **Svatomartinská vína a speciality, komentovaná degustace**
Domácí svatomartinské rohlíčky od seniorů z Domu pokojného stáří sv. Anny

16–17:00 h | galeriezet a hradby | **Ricardo Hoineff: Proměnění | Komentovaná prohlídka**
Výstava skleněných plastik

17:00 h | Nádvoří školy | **Lampionový průvod v čele se svatým Martinem na koni**
s doprovodem římských legionářů

17:30 h | Amfiteátr | **Svatomartinské představení, ohňová show**

Benefiční prodej skleniček. Husí ZOO koutek

Hanácký rok v Bystřici®

Starobylé tradice lidové kultury Hané zahrnující písně, lidovou hudbu, tanec, zvyky a obyčeje, krojové bohatství, řemesla i gastronomii.
Rok života na hanáckém venkově.

Kulturní a informační centrum Velká Bystřice
Zámecké náměstí 775, Velká Bystřice, T: (+420) 734 236 502, e-mail: kic@muvb.cz

Kulturní lázně regionu

design a fotografie © Zdeněk Polách, dabraka.com

Město Velká Bystřice | Rádio Haná 92,3 FM Nejlepší hudební výběr! | Masarykova základní škola a mateřská škola Velká Bystřice | Dům pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice | Olomoucký kraj